

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

310477 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8.

సంపుటము ౮

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ మార్చి 7వ తేది మంగళవారము

దుర్గతి నామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణ మాస శుద్ధ పంచమి.

No. 270.

సంచిక ౨౭౦

నర్వలుకు లక్ష్మీకటాక్షముదా ముఖ్యముగా కావలయును.

ఆరాధింపుము

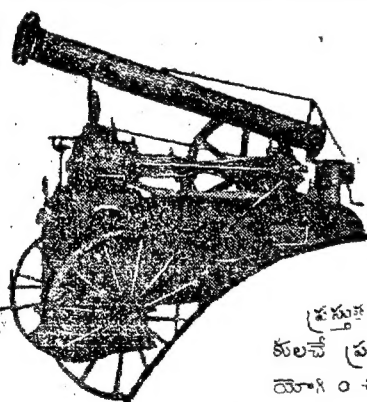
మంచి వెండితో తయారుచేసి చక్కని మారు చాకట్టువేసి అద్దము వేసియున్నది. ఇది దేవుని వద్దనుంచి పూజచేయుటకున్ను, ఇండ్లలో తగలివేయుటకున్ను ముఖ్యముగా నుండువలయును. అద్దముమీద రాశిన పటములుకున్ను, కాగితములమీద రాశిన పటములకున్ను నుష్టువేయ డానికిన్ని యివి కొనుడు.

క్రయము పటము 1 కి రూప 25 లు మాత్రమే. టపాలు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆర్డరుతో 5 రూపాయలు అడ్వాన్సు సంపాదయ్యును.

ఇదిగాకను, సరస్వతీ, ఆంజనేయ, కృష్ణ, ఈశ్వర, బుద్ధ, గాంధీ, తిలక్ వగైరా పటము లన్నియు గలవు

ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్బు, నగరవేట, బెంగుళూరు సిటీ.

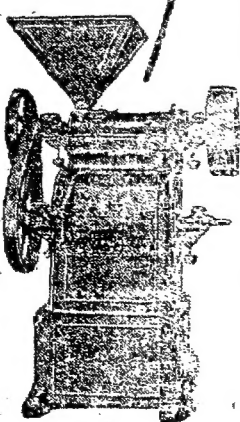

Portable
Steam
Engine

ప్రస్తుతము అసంఖ్యా కులచే ప్రతిదినము ఉపయోగించబడుచున్న మార్బల్ హల్లర్లలో స్టీముఎంజిను గలిగినట్టి మేల్తైన ఎంగల్ బర్లు రెన్ మెషిన్లచాల తృప్తి కరముగా నున్నట్లు అందరును తెలుసుకొని యున్నారు.

హిందూదేశమునందు ఆ సేక హల్లరు లున్నవి (Hullers) వాటినికూడ "ఎంగల్ బర్లు" అను పేరుతో పిలుచుచున్నారు. అయినను అవి మిక్కిలి తక్కువగా పనిచేయుచున్నవి. కొనవలచినవారు వారి లాభము కొరకై ఎంగల్ బర్లు అనునది ఒక్కటిమాత్రమే యున్నదని జ్ఞప్తుకు దుండుకొనవలెను. వాటిలో మొదటిదియు, ప్రేమ మైనదియు వైకవాటికి సేము ఇండియా, బర్మా, సిలోను దేశములను ప్రధాన ఏజంట్లుగా నున్నాము. హిందూదేశము నందు మా ప్రాంచి అగ్రీమలలో విక్రయించబడు ప్రేమతమ మైన ఎంగల్ బర్లు హల్లరులనే కొనవలయుండు ఆసక్తి గలిగి యుండవలెను.

మా స్టాకు లిస్టుకు
ప్రాయవలెను.

Genuine

Engleberg Huller

"బియ్యపు ప్యాక్ రీల సామాగ్రులను నిలువ సామాను లలో నుండికొను వారికి ఒప్పగించబడును."

మా స్టాకు లిస్టుకు ప్రాయవలెను.

Send for our
Stock List: -

MARSHALL
SONS & Co.,
(INDIA) LTD.,

CALCUTTA,
BOMBAY,
MADRAS,
LAHORE
BEZWADA
TANJORE.

SOVEREIGN SPERMATORRHOEA PILLS

శుక్లమేహనివారణమాత్రలు.

(3473) 15 pills per 8 As. (net).
Startling relief in 24 Hours. Else money refunded
2 pills stop emissions and cure wet dreams.
M. V. R. RAMACHANDRA RAO MARKET TANK COONADA

"కాంతామదహరణి"

అను యువానీ నైర్వ్యాకృతప్రకారము తయారయిన ఇంగ్లీషుపుష్టికి దివ్యమైనతేజస్వము - బలహీనత కాళ్ళచేతులు లాగుట, రతనా ఓక్కునలనుము, పొగట్టి, వీర్యవృద్ధిని అమితముగా గలుగజేయును. పరీక్ష చేసిచూడ మీకే తెలియును.

వల 1 దబ్బా 4-0-0

"నెగరోగనివారిణి"

3 విధములగు సెన్సాటివ్, యెంతకాలము నుంచి తీర్చించి యున్నాను, తీర్చినవెనుక 3 నోజులలో నిశ్శేషముగా నివారణమగును. అట్లుకాచే సామ్య వాపసుచేయబడును.

1 సీసా రు 1-0-0

3 వైట్ అడు కంపెనీ, గోపాలపురం,
[తెలివిత] కొత్తవేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

ఆధరణములు	బ్రావదములు
(2957) తెనుగు	రు. అ. ప.
స్టాంపుమాన్యుల్ ...	4 0 0
గ్రామాద్యోగధుల్ మాన్యుల్ ...	2 8 0
ఇన్ కమ్ టాక్సు మాన్యుల్ ...	3 0 0
సివిల్ ప్రొశీడర్ కోడ్ ...	5 0 0
క్రిమినల్ ప్రొశీడర్ కోడ్ ...	6 0 0
ఎక్సేటు ల్యాండు ఆక్టు ...	8 0 0
లిమిటెషన్ ఆక్టు ...	2 0 0
ఇండియన్ పీస్ కోడ్ ...	2 0 0
హిందూలా (1911) అన్యుల్ నన్ను ...	6 0 0
బొట్టచేరి ముద్రచెట్టె ...	1 4 0
వికొరియా డిసో	
మైలాపూరు = నందరాసు	

గాంధీ మహత్తుని

సంహర్షణ జీవిత చరిత్రము

(3108)

‘జాతమాన్య జీలకు జీవితము ఉపన్యాసము’ ‘సంజాబు దురంతములు’ ‘జానకు ఉద్ధృతి’ ల రచించిన శ్రీయిత నూనికొండ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముల కథాన శిష్యులలో నొకరిగు శ్రీయిత దిగుమర్తి హనుమంతరావు గారి ఉపోద్ఘాతమును మహాత్ముని ఛాయాపటములు రెండును గలవు ఇటీవల చౌక్కాయి, టాపీ లేకుండ లేసిన పటమును కలదు. 300 పేజీలు-వెల ౧-౮-౦.

మహాత్ముని ఆరోగ్యమూ బోధిని

ఉద్ధృతి, సంపూర్ణముగా ఆంధ్రీకరణము - ఆంధ్ర పండితు లగు భమిడిపాటి సూర్య నారాయణగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని పటముగలదు. వెల ౦-౮-౦. పలయునా దిట్లు వ్రాయవలెను - ఆంధ్ర పరిషత్తు, బెజవాడ.

చదివినాడును! మిరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపత్రికలు!!

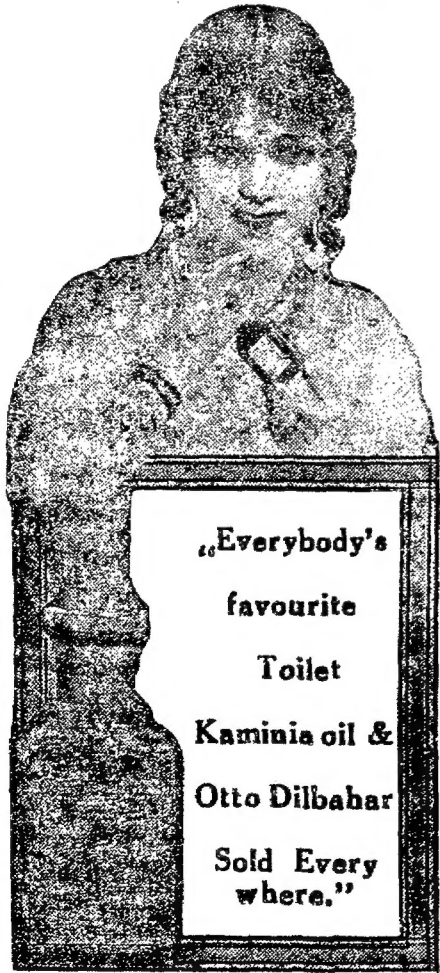
ప్రతియొకరినూ నుండవలసిన సిద్ధాంతము నేల కొనలేదు?

1. జాతమాన్య జీలకు శిష్యులలో నొకరిగు శ్రీయిత దిగుమర్తి హనుమంతరావు గారి ఉపోద్ఘాతమును మహాత్ముని ఛాయాపటములు రెండును గలవు ఇటీవల చౌక్కాయి, టాపీ లేకుండ లేసిన పటమును కలదు. 300 పేజీలు-వెల ౧-౮-౦.

2. మహాత్ముని ఆరోగ్యమూ బోధిని ఉద్ధృతి, సంపూర్ణముగా ఆంధ్రీకరణము - ఆంధ్ర పండితు లగు భమిడిపాటి సూర్య నారాయణగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని పటముగలదు. వెల ౦-౮-౦. పలయునా దిట్లు వ్రాయవలెను - ఆంధ్ర పరిషత్తు, బెజవాడ.

మధ్యగతములు:—మీ జాతమాన్య జీలకు శిష్యులలో నొకరిగు శ్రీయిత దిగుమర్తి హనుమంతరావు గారి ఉపోద్ఘాతమును మహాత్ముని ఛాయాపటములు రెండును గలవు ఇటీవల చౌక్కాయి, టాపీ లేకుండ లేసిన పటమును కలదు. 300 పేజీలు-వెల ౧-౮-౦.

వెంట్రుకలే ఆందము. రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఉడి రాకమును కేరళపడుదు. ఉడినప్పుడు మొదలు వెంట్రుకలు పాడైపోవును. ఆంతరకు రానియవద్దు. నేడే కామినియా నూనెను వాడుట మొదలు పెట్టుడు. ఇది రిజర్వు చేయబడినది. వెంట్రుకల కట్టి రోగ మన్నను, రోగ మంద్య మన్నను, యిది దివ్యవధము. వెంట్రుకలు చిట్టట గాని, గరుకు గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టు వలె నుండి మెరయు చుండును. ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము. వెంట్రుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు. కామినియా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టమనిగ జేయును. వెల బుడ్డి 1-కి టిగ రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మందు లమ్మనా రందరివద్దనున్న, నరకు లమ్మనా వారివద్దను గూడ దొరుకును, లేకున్న, పోలు యేకెంటు:— ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్స్ కంపెనీ, 155 జమ్మామనీదు, బొంబాయి.

శ్రీ కరుణాసాంద్ర గోరక్షణసభ

నిడదవోలు

ప్రతివారమును ఉండి, పెటపాడు మున్నగు గ్రామ ములయందు జరుగుచుండు పశువుల సంతలకు విశ్రాంతముగ వచ్చుచుండుపశువులను పశుచాంతకులు కొని కేరళమువర్గములు, యెముకలు, శ్రోత్యుకొటకు వాటి నన్నిటిని భూగ మరణముల పాలుచేయుచున్న సుగతి యంద కరిగియే యున్నాడు. పశు గణముల నిట్లువ్యాధులుగా నశింపు చేయ బడచుండుటకలన మనదేశమునందు పాడిపంటలు వాహాటికి నన్ను గలిపోవుచున్నవి. వ్యవసాయ వాణిజ్యాధారము లగు పశుగణములు ధ్వంస క్రమ మున మితిమీరిపోవుచున్నవి. పసిబాలురకు పాలు దొరకుట గూడ కష్టపాద్యమగుచున్నది. పశుసంతకుల సెట్లయిన గాపాడి దేశపాపాధ్యము శిశువృద్ధి చేయవలయు నగు సర్వసంకల్పముతో కలకత్తా, బొంబాయి, హైదరాబాదు మున్నగు నగరరాజ ములయందలి భాగ్యశులగు వర్తకప్రముఖులు గోరక్షణసభల నేర్పాటుచేసి ప్రతిరోజునును లక్షలకొలది భజనము సమ కూర్చి పరమపరిశ్రమ లగు పశుగణముల నిట్టి క్రూరమరణముల వారలడకుండ రక్షించుచున్నాడు. మన యాంధ్రప్రదేశ్మండలములో ఏలూరు, పితాపురము మొదలగు గ్రామములలోగూడ గోరక్షణ కాలల నెలకొల్పి కరుణాసాంద్రములును, పశుగుఱులు నగు వారు కొంద రిట్టి యాహుత్యములును, దేశభారములునగు గో గణములను రక్షించుచున్నాడు. ఇట్టి గోరక్షణసభలను మన దేశ మున నెన్నిటి నెలకొల్పి నంతిలాభదాయకముగ నుండును. ఈ భావముతోడనే నిడదవోలు గ్రామములో గూడ “శ్రీ కరుణా సాంద్ర గోరక్షణసభను, నెలకొల్పివారము. ఈ సభోద్దేశమును గ్రహించి కరుణాసముద్రులును, వ్యవసాయదారులగు పెదని ద్ర కొలప గ్రామమువారు 6 యశకముల మాగాణి భూమి నీ సభకు దానముతో నొసంగియున్నా రని వెలుపుట కంతయు సంకల్పమగుచున్నది. ఇక నీ సభక నేత యధాగ్రహదయు లగు నత్యురపులు కనవు మూలమునను, చందాబు, విరాళముల మూలమునను, దగిన సాహాయ్యప్రోత్సాహముల నొసంగదమని వాదనములకేసి యున్నారు. ఇట్టి మహోత్సాహమగు సభను నిర్వహింపవలయునన్న దయాళుయు లగు మన యాంధ్రప్రదేశ్మండల యు, కరుణాసాంద్రులగు వర్తకప్రముఖులయు, ఉదారహృదయు లగు కర్షకశ్రేణులయు సాహాయ్యప్రోత్సాహము లకనరమై యున్నది. కాబట్టి యీ కార్యమును దేశహితైక కార్యమునను, దేశకార్యముగను భావించి తగిన సహాయమును నెరవేరుదు గాత మని యాంధ్రమహాజనులను వేడికొనుచున్నాము.

ఇట్లు విన్నవించు

శ్రీ కరుణాసాంద్ర గోరక్షణసభ, నిడదవోలు, ఉద్దేశములు

దేశములో నవ్యాయుగా నాశము చేయుచుండుచున్న వ్యవసాయవాణిజ్యాధారము లగు పశుసంతల నిభివృద్ధిచేయుట.

1. పశువుల సంతల కన్యకమునకు వచ్చు ఆవులు, యెడ్డు, నడెలు మున్నగు సంతవులు పశుచాంతకుల బాకపడ కుండ సాధ్యమగు చురకును వ్యవసాయదారులను, యింకర పెద్ద వనుష్యులను ప్రోత్సాహపఁచి కొనిపించుట, ఈ సభోద్దేశమున గొనుట.

2. పశుగణముల యుపయోగములను గూర్చియు, దేశ జంతువుల యుడల మనము నిర్వహింపవలసి విధులను గూర్చియు కరపత్రములను బ్రచురించుచుండుట.

3. వ్యవసాయదారులు తమ పశువులను పశుచాంతకుల కన్యకుండ బ్రచారకులచే గ్రామములయందు పోషింపించుట.

4. సభ వివరవాణార్థము చందాబు, విరాళములను పంట గ్రామములయందు కట్టి గడ్డి చొప్పు మున్నగు వానిని ప్రోగుచేయుట.

ఉదారహృదయు లగు వాంధ్రమహాజనులు తాము పంపువిరాళముల నీ క్రిందివారికి బంపప్రార్థింతులు.

శ్రీదాట్ల చినసీలాద్రిరాజుగారు, ఆధ్యక్షులు, పెనుమంట్ల (తెలుగు తాలూకా) నిడదవోలు వెంకటరావుగారు, కార్యదర్శి, నిడదవోలు శ్రీభోగరాజు కోదండరామయ్యగారు, (గుండుగొలను) కృష్ణశెట్టి.

శ్రీమాన్ శక్తిభూషణ రథో (గంజాం) ఇట్లుపవనసిం
చిడి. సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టినతరువాత, మదరాసు
ప్రభుత్వమువారి దృక్పథము మారలేదు. బాధ్యతాయుత పరిపా
లనమునకు మార్గమును త్రొక్కుటలేదు. భారతీయుల కెక్కువ
గనుద్యోగముల నిచ్చుటలేదు. మంత్రులుండియుగూడ, ప్రభుత్వ
విధానమునందు ఏనిధమైన మార్పునలేదు. ప్రజాయితృశాఖలలో
గూడ ను పయోగ కరమగు మార్పులే వియు కన్పిం
పలేదు. విద్యయందుగాని పాత్రమలయందుగాని, ఆరోగ్యము
నందుగాని సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడలేదు. దేశమంతయు
మద్యపానమును సంపూర్ణముగ తొలగింపవలెనని కోరుచుండ,
మద్యపానమునుండి రాబడి తగ్గినదని తెలుపుట బాగుగలేదు.
గౌ. ప్రాత్రోగారు మంత్రిగాక పూర్వము గత సంరత్నరము
బడ్డెట్లువైనపవనసించుడు ఉద్యోగముల నధికముగ భారతీయుల
కీయవలెనని గంచీకోపన్యాసము గామించెను. మంత్రిపదవి లభిం
చిన తరువాత ఆయన యేమి చేసెనో తెలియదు. అభివృద్ధిశా
ఖలో యూరోపీయను లింకను ఉన్నారు. పనికీమాలిన ఏర్పా
టులను తొలగింపలేదు. ప్రాతపద్ధతులు పరిశోధనములు ఇంకను
సాగుచున్నవి గాని లాభము గన్పింపలేదు. యూరోపీయను
సాంప్రదాయములు మన కిక్కడ పనికిరావు. అభివృద్ధిశాఖలో
ప్రజల మహిమకరమగు కార్యము నొక్కటియేని చేయబడ
లేదు. వ్యయముమాత్రము దుష్ఫరముగ నున్నది. కల్లికోట సబ్బు
పారిశ్రామికాలయ మొక్కటిమాత్రము తృప్తికరముగ పనిచే
యుచున్నది. గృహ పరిశ్రమల నొక్కటివైనను ప్రోత్సాహపర
చియుండలేదు. కాగిత పరిశ్రమనుగూర్చి లలపెట్టిన లేదు. పరి
శ్రమలయందు అభివృద్ధిశాఖను ఆశ్రయగలిగినట్లు తోచుచున్నది
ఆరోగ్యశాఖగూడ నీవిధముగ నున్నది. ప్రజలకు ప్రాత స్వదేశీ,
పుష్కల్యమునందు విశ్వాసము గలదు. విదేశపువానివై నమ్మక
ములేదు. విదేశపుముందులకు ఖర్చు అధికముగ కావలసియుం
డును. వానివలన లాభముగూడ లేదని ప్రజల తలంపు. ప్రజల
కెందు విశ్వాసము గలదో, దేని వలన ఖర్చు తగ్గునో,
వానినేల ప్రచారము నకు లే గూడదు? ఆయుర్వేద
యువాని శాస్త్రములను పరిశోధించుట కొక యుపసంఘము
నియమింపబడినది. ఈ యుపసంఘములవలన లాభము లేదు.
యువాని, ఆయుర్వేద వైద్యులకు ప్రోత్సాహము గలిగింపవలె
ను. స్థానిక సంఘము లందు సభ్యులు ఎన్నుకొనబడవలెనే
గాని సభ్యులను ప్రభుత్వము కూరు నియోజించుట ధ్యాయముగా
దు. గంజాం కృష్ణాజిల్లా బోరులకు 6 మాసముల వెగ

సభ్యుల యెన్నికలు జరుగదు. ఇది చాలవోద్యమముగ నున్నది. కాబట్టి మంత్రులు ఎంత గొప్పవారైనను, కార్యవిధానము నెదురుచూచుకొనివారు పనిచేసిన బాగుగ నుండును. కార్యనిర్వాహకసభ్యులు కాననభవారి సూచనల నంగీకరించుటయే లేదు. వారి రాఖలందు మార్పులేదు. వ్యయముమాత్రము దుర్భరముగ నున్నది. వ్యయమును తగ్గించిన, తాగుగ నుండును.

డి. మునుస్వామిశాస్త్రిగారు (చిత్తూరు):— గ్రామాధికారులకు జీతముల బాధి చేయలేదు. వారికి జీతములను బాధిచేయుట అనుననరము. తటాకనలగు వ్యయముక్రింద రిలక్షులను ప్రత్యేకించుట అనుననరము. గతమునను ప్రవేశపెట్టబడిన కొత్తపన్నుల వలన 'వచ్చులాభమును వేరువిభజన' ఖర్చుపెట్టి గ్రామాధికారులకు బాధి జీతము నీయకుండుట అనుభవముగను, అకమముగను నున్నది. ఐ. సి. ఎన్. ప్రొవిన్షియల్ ఉద్యోగస్థులకు ఎక్కువ జీతముల నిచ్చుటయు తక్కువ ఉద్యోగములవారికి యిట్లు చేయుటయు బాగుగ లేదు. బొంబాయి కాననసభలో బొంబాయి రాజధానిలోని తలారుల జీతములను బాధి చేయుట కంగీకరింపబడినది. గ్రామాధికారులకు తృప్తికరముగ పనిచేయుటకు, వారికి తృప్తికరముగ జీతముల నీయవలెను. అకాలి వ్యాపించినచో, ప్రభుత్వము తప్పక అమాంతముగ ఆగిపోవును. వాకి శ్రేణుమును కమనించి న, అకాలి, అతృప్తి వ్యాపించు. మునసబ్ కార్డులు, సబ్ జడ్జీ కోర్టులు చాల యున్నవి. వానిని కొన్నింటిని తగ్గించవచ్చును.

సయ్యదు ఇబ్రహీం కాలేదగారు ఇట్లు మాటలాడిరి: సంస్కరణములవలన, కొత్తపన్నులను విధించుటయు, వ్యయము అనవసరముగ అధికము చేయుట తప్ప ఇంకేమియు లాభము గలుగలేదు. తిరుచనాపల్లిలోని మహమ్మదీయ పాఠశాల నున్నత పాఠశాలగ మార్చినందుని ప్రభుత్వమువారు గత సంవత్సరము వాగ్దానముచేసిరి. కాని అచటలో పెట్టలేదు. తిరుచనాపల్లి మహమ్మదీయల ఆశురతలో నిడులకై నిలిచియుచున్నారు. సివిలు వెటర్నరీ కాఫులో మహమ్మదీయుల పనియున్నను తేకున్నను ముఘాఫుల వెల్లి బత్తలరూపమున విశేష రూపములను గ్రహించుచున్నారు. బత్తలక్రిందను, ఇతర ఆలవెన్నలక్రిందను వ్యయ మగుచున్నది. కొన్ని సమయములలో ఉద్యోగస్థులు తమజీతములకన్న ఆలవెన్నలనే బాధిక తీసికొనుచున్నారు.

ప్రొమాట్ విశ్వనాథదాసుగారు. (గంటాం):—కాటియూరి కాలమున, ప్రజలు సుఖముగ నుండిరి. ఈవిషయమును గా. ఆర్థిక సభ్యుడు అంగీకరించిన బాగుగనుండెడిది. నాలుగువేల మంది బంట్లకులను, అపెండరులను తీసి వేసినట్లు ఆర్థిక సభ్యుడు చెప్పెను. వీరిసంవత్సరిక జీతములు ఒక్కకార్య నిర్వాహక సభ్యుని జీతమునకన్న తక్కువగనే యుండును. ప్రాథమిక విద్యయందు తృప్తికరముగ అభివృద్ధి కనిపించుటలేదు. సంస్కరణముల ప్రవేశపెట్టిన తరువాత స్థానిక సంఘముల స్థితి మిగుల యన్యాయముగ నున్నది. వైద్యకాఫులోని యుద్యోగస్థులకు బత్తలక్రింద వ్యయ మధికముగ నున్నది. పరిశ్రమలకు ఒకడైక్టరును నియమించి అతనికి గొప్ప జీత మిచ్చుటయే గాని లాభముగనిపించుటలేదు. నీటిపారుదల విషయమై రయతులకు లాభముగలుగుట లేదు.

ఈబట్టెలు ప్రజలకు లాభకరమని చెప్పట కించుకయేని యాధారములేదు.

ఓ. తణికాచలంశెట్టిగారు (మదరాసు):— డి. పి. డబ్ల్యు. కాఫులో కొంతవ్యయము తగ్గించినమాత్రమున నేమి యుపయోగము? వై ఉద్యోగస్థులకు ఎక్కువజీతము నిచ్చుచున్నార. బొంబాయిగడ్డ కొలతబాచుకొని తయారు చేయించవలెనను సూత్రమును గా. ఆర్థికసభ్యుడు గమనించినట్లే లేదు. ఉద్యోగస్థులు రాజ్యాంగమంత్రి నిర్ణయించి సంతమాత్రమున, కాననసభ్యులు మిన్నకు యుండవలసినదని చెప్పట విచిత్రముగ నున్నది. కార్య నిర్వాహక సభ్యులసంఖ్య తగ్గించుట యుక్తము. అదవికాఫులో రివిన్యూ తగ్గినది. వ్యయము అధికమైనది. ప్రతిరాష్ట్రములోను అదాయము ఖర్చుకన్న బాధిక నుండ మన రాజధానిలో మాత్రము రాబడికన్న వ్యయ మధికముగ నున్నది. అదవికాఫులో కన్న రేట్లరులను అసిస్టెంటు కన్న రేట్లరులను కొత్తగా నియమించుచున్నారు.

సి. డబ్ల్యు. కాటనగూడ (పరిశ్రమల కాఫుడైరెక్టరు) అత్యుదస్యాని ఉడయారుగారు (తిరుచనాపల్లి) మాటలాడిరి.

కే. గోపాలమినాసగారు (మధుర): గతసంవత్సరము బట్టెలను తగ్గించునపుడు అధికారుల జీతములను బత్తలను తగ్గింపవలెననియు, అధికారుల సంఖ్య తగ్గింపవలెననియు మనము కోరియుంటిమి. తీసిని ప్రభుత్వమువారు గమనింపకుండుటయే గాక అధికారులకు జీతములను బత్తలను బాధిచేసివారు.

పోలీసుకాఫులో కేసులను కనుగొనుటయందు గవర్నమెంట్ క్లరులు పనిచేయుగలిగి యుండ, సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరుల నుంచుట యనవసరము. డిప్యూటీ యిన్ స్పెక్టరు ఇనరల్ ను తీసి వేయవచ్చును. కొన్నికొన్ని జిల్లాలను చేర్చవచ్చును. మదరాసు, కెంగల్పుటను చేర్చి ఒకేజిల్లాగా చేయవచ్చును. మధుర రామనాథ జిల్లాలను కలంపవచ్చును. మలబారు ప్రజల సహాయార్థము ప్రత్యేకింపబడిన ద్రవ్యము చాలనే చాలదు.

పి. శివరావుగారు (బల్లారి):—కారత ప్రభుత్వమునకు చెల్లించెడి మొత్తమును ఆస్తుల చేసినగాని కాగితము స్వాతంత్ర్యముని మురియ నక్కరలేదు. భూస్వామి రాజవీనిగూర్చి చర్చించుటకు కానన సభ్యుల కధికార ముండెను. ఇప్పుడా యధికారములేదు. వోటుకులేనివే నూటికి నలుబదివంతు యున్నది. మనకుండెన యధికారము గూడ అప్పుడుండుటలేదు. మగ్గురు మంత్రు లేమిపనిచేయవలెనో తెలియజేయలేదు. సంస్కరణములవలన ప్రజలకు లాభము లేకున్నను ఖర్చులుమాత్రము పెంచెనవి.

అంతట సభ్యులు ఫలాహారమునకై లేచిరి. సభ మరల మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు సమావేశ మగును.

వాతావరణస్థితి

1922 సం॥ మార్చి 7-వ తేదీ మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జిల్లా 24 గంటలలో	జిల్లా 24 గంటలలో	జిల్లా 24 గంటలలో	జిల్లా 24 గంటలలో	జిల్లా 24 గంటలలో
	గరిష్ఠ	గరిష్ఠ	గరిష్ఠ	గరిష్ఠ	గరిష్ఠ
విజ్ఞానియూ హాల్	86.1	76.1	...	179.88	...
హైద్రాబాద్	86.6	78.7	...	111.56	116.45
సిద్ధపూర్ ద్వీపము
ద్రావిడు ద్వీపము
హాగూర్ ద్వీపము	86.2	64.7	...	71.77	68.81
గోపాల పుం	96.2	74.6	...	40.08	44.94
కోరాపుట్	90.7	63.0	...	62.78	...
విశాఖ పట్నము	94.9	77.4	...	29.56	36.90
కాకినాడ	87.6	77.1	...	39.88	37.92
మచిలీ పట్నము	90.8	74.7	...	54.08	39.57
గుంటూరు	102.4	75.5	...	30.52	32.82
నెల్లూరు	94.6	75.7	...	38.46	36.12
మద్రాసు	90.9	75.9	...	52.39	49.69
కడపూరు	88.3	76.0	...	44.87	52.55
నాగపట్నము	87.1	79.4	...	38.95	53.79
పాంబన్	86.1	77.7	...	33.01	36.36
క్రికొమరీ	89.6	75.8	...	70.61	...
కొళంబో	99.3	74.5	...	44.91	31.00
తిరుచేంద్రము	86.9	77.0	...	53.10	62.64
కొచ్చిన్	88.5	78.5	...	107.12	112.78
కాలికట్టు	89.7	78.7	...	98.77	116.97
మంగళూరు	87.8	72.8	...	136.76	126.24
మెర్కార	87.2	62.5	...	124.72	125.89
కాక్ బాక్	86.9	66.6	...	93.53	120.63
బత్తూరి	85.4	68.2	...	102.15	...
బొంబాయి	85.1	68.5	...	86.02	71.11
చౌద్రావాడ్	95.3	70.6	...	31.71	31.13
తైచూరు	98.0	71.3	...	25.02	27.46
ఆనంతపురము	97.3	69.1	...	33.05	24.04
బళ్లారి	98.3	72.5	...	27.13	19.96
కర్నూలు	96.6	71.6	...	18.47	25.82
కడప	101.6	76.1	...	37.56	30.88
కొన్నూరు	91.9	63.9	...	30.45	35.14
తెంగుకూరు	93.8	68.0	...	35.73	34.62
కొడయ కెలాక్	67.9	50.3	...	65.90	59.95
ఉడకమండల్	69.6	50.9	...	50.18	55.33
కోయంబత్తూరు	97.0	73.9	...	22.89	21.73
తూలూరు	99.0	72.0	...	46.41	42.34
సేలము	99.4	75.1	...	46.33	38.91
తిరుచనాపల్లి	101.1	77.2	...	30.38	32.26
పరబ్బోలై	97.2	77.7	...	32.30	35.12
మధుర	94.1	76.7	1.10	50.57	38.23
తిన్ని రేల్వే	30.79	27.76

సర్కారులు:—ఈబట్టెలు స్వల్పముగ మాత్ర మున్నవి. ఆర్థికకొన్ని ప్రదేశములందు తక్కువగనుగలదు. రాత్రి వేడిమి తక్కి డిగ్రీ లధికము.

డక్టరు:—మబ్బులులేవు. ఆర్థిక అధికము, వేడిమి రి డిగ్రీలు పెంచెను.

కర్ణాటకము:—మబ్బు లాకమాదిగ గలవు. ఆర్థిక అధికము. రాత్రివేడిమి దాదాపు 4 1/2 డిగ్రీలధికము.

సెంట్రలు:—మబ్బులు ఒకమాదిగ గలవు. ఆర్థిక అధికము. రాత్రి పగటివేడిమిలు రెండును అధికముగనున్నవి.

దక్షిణము:—మబ్బులు స్వల్పముగ గలవు. ఆర్థిక కొన్ని ప్రదేశములది అధికముగను కొన్ని ప్రదేశములందు తక్కువగను గలదు. రాత్రివేడిమి 4 1/2 డిగ్రీలు పెంచెను.

పశ్చిమతీరము:—మబ్బులు స్వల్పము. ఆర్థిక మామూలుగ నున్నది. పగటివేడిమి తక్కువగను రాత్రివేడిమి అధికముగ నున్నది.

మైసూరు:—మబ్బులులేవు. ఆర్థిక స్వల్పముగ పెంచెను. రాత్రిపగటి వేడిమిలు రెండును పెంచెను.

హైదరాబాదు:—కొన్ని ప్రదేశములందు మబ్బులులేవు. కొన్ని ప్రదేశములందు స్వల్పముగ గలవు. ఆర్థిక అధికము. ఆర్థిక దామాషా యా 4 1/2 డిగ్రీలు పెంచెను.

బొంబాయి:—మబ్బులులేవు, ఆర్థిక తక్కువ. రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు తగ్గెను.

పర్యత ప్రాంతములు:—మబ్బులు ఒకమాదిగ గలవు ఆర్థిక అధికము. వేడిమి అధికము. ఉడకమండలమునది 6 సెంటిగ్రేడ్లవరకుగలదు.

వాతావరణము మామూలుగనే యున్నది. ఎస్. ఆర్. యు. సావూరు. వాతావరణ కాశ్త్రజ్ఞుడు మ. నాను.

నగరాలోగ్యము:—ఈనెల 4వ తేదీతో నంతిమ వారమున చెన్నపురిలో 91 మందికి మరణాధికము కనబడినది 36 గురు చనిపోయిరి. ఇతరజ్వరములవలన 43 మంది చనిపోయిరి. 1921లో యీవారమున 53 మంది చనిపోయిరి.

గ్రంథస్వీకారము:—స్వామిరఘునాథ రాయ గారిచే రచియింపబడిన "Science of Self" అనుగ్రంథమును, వారణాసి సూర్యరావు పంతులగారు పంపిరి. వానిని పంపిన ములలో గైకొంటిమి. ఇందునుకూర్చి విచర్చన పిమ్మట తెలుపకును.

కొనబడ:—యవరాజుగారి స్త్రీమరు 6 వ తేదీ వుదయము 6 గంటలకు కరాచిలో లంగరుజేసినది. స్త్రీమరులో నున్నవారిలో నొక్కనికమాత్రమే యిస్లామంబాద్యరము కనబడినది.

జేకీయ పరిశ్రామికరక్షకసభ:—ఈసభ బొంబాయిలో పి. సి. చటర్జీ గారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును. సకల తువాలా (తాతా సన్స్ కంపెనీ) గారు సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు.

భూవరమునందలి సరస్వతీ నిలయ గ్రంథాలయమునకు అనంతపుర మండల బోర్డువారు రు. 50-0-0 లను విశాళముగా నొసగియున్నారు.

అఖిలభారతాయుర్వేద మహాసభ, వస్తుప్రదర్శనము:— అఖిలభారతాయుర్వేదమహాసభా ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు న్యాపతి గుబ్బాశాస్త్రి పంతులగారి యాజమాన్యమున జరిగిన ఆహ్వానసంఘ సమావేశమునందు ఏప్రిలుమాసమున 13 మొదలు 17 వరకును రాజమండ్రియందు జరుగునై మహాసభకు వైద్యరాజయూదరకే శ్రీకామజీ ఆచార్య (బొంబాయి) గారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనవలెనని ఏకగ్రీవముగ తీర్మానింపబడినది.

చట్టసరసింహా రావుగారు:—గుంటూరునుండి చట్టసరసింహా రావుగారు రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— నేను గతవత్సరమున ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంసిస్టెంట్ నామరుడుగా నెన్నుకొనబడితిని. మహాత్ముడు/అనంతపురమునను ఇంచుమించుగా నిలచివేయుటలేదను, దౌర్జన్యరాహిత్యమైన పితృగిరు గూడ నా వేసి నిర్మాణ భాగమునందే కార్యము సాగింపవలెనని యంగు ఇండియా పత్రిక వ్యాసా దెలిపి యుండుటలేదను, దౌర్జన్యరాహిత్య వాతావరణము ఎప్పటికీ కలిగిండుట మున్నగువని నేనుకలచు చుండుట చేతను నానాయక పదవికిని సభ్యత్వపదవికిని రాజీనామానిచ్చుట నానిశ్చయని ఎంచుచున్నాను.

వైమానికుల కంట్రీక్రియ:—(బ్రిష్టునుండివచ్చి లాహోరులో బలవన్మరణమునకు పాలుపడిన వైమానికుల అంట్రీక్రియ ౧౯౧౬ కు వేరేని జరిగినది.

ఆంధ్రపత్రిక

1922-వ సం॥ మార్చి నెల 7-వ తేది

మంగళవారము

నిర్మాణము

నిర్మాణమునకు నిర్మాణమునకు చక్కని జాబు వర్చుచును. సూక్ష్మ దృష్టితో జూచిన నిర్మాణము, నిర్మాణము, ఏకపటముయొక్కరూపములే. నిర్మిత్తి ప్రవృత్తి మార్గములు కలసియే యుండును. ఒకదానికొకటి బలమునిచ్చును. చెడు గును నిరాకరించినగాని మంచిని చేపట్టుటకు వీలుండదు. నిరాకరణోద్యమము దేశమున వ్యాపించిన కొలదియు, ప్రజలలో నిర్మాణశక్తి బలపడుచున్నది. స్వధర్మమును గుర్తించి దాని సమర్థించుటయందు, ప్రజలు అప్రమత్తులై చరించుచున్నారు. మద్యపానమును విడనాడి ప్రజలు దేశపారిశుధ్యమునకు గడంగుటకు, నిరాకరణోద్యమము కారణమయ్యెను. ప్రజల ధర్మానుష్ఠానము ప్రభుత్వపు రాజుని తగ్గించుటచే, మద్రాసు దొర తనపు ఆర్థిక సభ్యును తమ యువన్యామనంతను ఈ ముచ్చటతోనే నింపి, నిచారముగనుబడిచెను. మద్యపాన విముఖత ప్రజలలో నాటుకొనుచున్నదనుట కింతకన్నను మే నిదర్శనముతో బనిలేదు. స్వదేశవత్త్రమును తయారుజేయుటలో దేశము వహించుచున్న శ్రద్ధకు, లాంకుమైరు మాంఛెస్టరుల విలాపమే నిదర్శనము. ఈరీతిన ప్రజలు పరులపై, నాథాధికారియగుటను మానుకొనిన కొలదియు, తమపై తామాధారపడియుండుట నేర్చుకొనుచున్నారు. ప్రజలు స్వసామర్థ్యమును గుర్తెరుగుచున్నారు. ఆత్మసాక్షాత్కారమునందే, స్వరాజ్యముగలదు. దానియందే, నిజ స్వాతంత్ర్యము గలదు. దానియందే ముక్తిగలదు. నిరాకరణము నిర్మాణావశ్యకతను గోచరింపజేసినది. పరాశ్రయ భావమును తొలగించినది. ఇక నిర్మాణము త్వరితముగ జరుగవలయును. నిర్మాణమునకు వలయు శక్తి ప్రజలయొద్ద గలదని, జెల్లడియైనది. అందుకు అవసరమగు త్యాగములను ప్రజలు కావింపలరని దృష్టాంత పూర్వకముగ ఋజువయినది. ప్రజలకు ఆత్మ విశ్వాసము గురువటచే, వారు తమశక్తిని స్వరాజ్య సాధనిర్మాణముకొరకు వినియోగింపవలయును. బాహ్య ప్రదర్శనములకు దాని నిక నంతగ వినియోగింప బనిలేదు.

గాంధీమహాత్ముడందుచే భారతీయులు నిర్మాణ కార్యక్రమమును జయప్రదముగ కొనసాగింపవలయునని, హెచ్చరించుచున్నాడు. బర్మోలీ తీర్మానమును, డిల్లీ తీర్మానమును ఇట్టి హెచ్చరికనే గావించుచున్నవి. గ్రామసంఘములలో సభ్యులధికముగ జేరవలయును. కోటిమంది సభ్యులయినను, చేరవలయును. తిలకు స్వరాజ్యనిధికి ధనము ప్రోగుగావలయును. ప్రతిగ్రామమునందును రాటుము బనిచేయుచుండవలెను. ఏ గ్రామమునకు కావలసిన వత్త్రము లా గ్రామమునందు తయారుగావలయును. ఇందువలన కాటకము రూపుమాయును. కడుపునిండ తిండియు కట్టుకొనుటకు

బట్టయు లభించును. మద్యపానమును రూపుమాపుటకు, త్రాగుబోతుల గృహములకు జనవలయును. వారికి త్రాగుడువలని స్వప్రములను బోధించి, వారిని ఆదురభ్యాసమునుండి తొలగింపవలయును. కేవలము అంగడులయొద్ద బోధించిన చాలదు. అస్పృశ్యత రూపుమాయుచో, గ్రామమునందు సంస్కృత వర్చును. నిమ్మజాతులను ఉన్నతజాతులనుండి వేరుజేయుటకు వీలుండదు. ఇటులనే అన్ని సంఘములవారి మధ్యను హృదయ సంయోగము గురువలయును. జాతీయ పాఠశాలలు అన్ని ప్రదేశములందును ఉద్భవింపవలెను. గ్రామపంచాయతులు ప్రతిగ్రామమునందును స్థాపితమగుట, అత్యవసరము. అన్నదమ్ములమధ్యను, భూతులమధ్యను, బంధుగులు స్నేహితులమధ్యను, ఇరుగు పొరుగువారి మధ్యను జనించెడి లెక్కలేని సోరంటములను, పంచాయతులు సులభముగ పరిష్కరింపగలవు. కోర్టులకు బోయెడి ధనప్రవాహమును ఆరికట్టగలవు. ప్రజలలో సుహృద్భావమును పెంపొందింపగలవు. గృహకల్లోలములు తగ్గుటచే, గ్రామజీవితము శరీరుద్ధత జెందును. జీవకళతో వెలుగును. గ్రామము, దేశమునకు మరల బునాదిగ నేర్పడును.

ఇట్టికార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు, ధనవనసరము. కార్యసాధకు లవసరము. ఓరిమి ముఖ్యము. అన్ని పక్షములవారును ఈ కార్యక్రమమునందు పాల్గొనవచ్చును. ప్రజలెల్లరు దీనికి తోడ్పడవచ్చును. కొలదిగనో గొప్పగనో ప్రతివారును తమ త్యాగశక్తిని కనుబడిచుట కవకాశముగలదు. ఇట్టి త్యాగసముచ్చయమునుండి మహత్తరమగు నిర్మాణశక్తి యుద్భవించి, స్వరాజ్యమును సుస్థిరముగ స్థాపించును. డిల్లీలో ఆఖిలభారతకాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమువారు కావించిన తీర్మానమును చులుకన జేసు వీలులేదు. దేశమును దిగ్భ్రమజెందించు ఫలితములు దీనిమూలమున కలుగకున్నను, ప్రజోత్సాహము నిది ఫలప్రదమగు మార్గములగుండ బ్రవహింపజేయును. వారికార్యదీక్షను బలపరుచును. వారి నిర్మాణశక్తిని విస్తరింపజేయును. గ్రామము మొదలు మండలమువరకును, ఏకాశయబద్ధమై కృషిసలుపవీలుగును. అన్నిటికన్నను ప్రధానమగు అహింసావ్రతమును కొనసాగించుటకు, నిర్మాణ కార్యక్రమమునే మిగుల తోడ్పడును. మహాత్ముని యుద్యమమునకు ప్రాణప్రదమగు అహింసను ఒక వంక సంరక్షించుచు, మేరొకవంక స్వరాజ్యనిర్మాణమును కావించెడి కార్యక్రమముకన్న, వాంఛనియమగున దేదియుండును? కాంగ్రెసు సంఘమును, మహాత్మును నిర్ణయించిన కార్యక్రమమును, కొనసాగించుటకు ఆంధ్రులంతవరకు పట్టుదలజూపియుండిరి. ఏ రాష్ట్రమువారికిని, ఆంధ్రులు కార్యోత్సాహమునందు దీసిపోవరని రుజువుచేసిరి. నూతన నిర్మాణకార్యక్రమము, సరిక్రొత్తదిగాదు. వెనుక నిరూపింపబడి, కొంతవరకు ఆచరణలోనికి వచ్చిన కార్యక్రమమునేగట్టిపరుపవలయునని, కాంగ్రెసు సంఘము కోరుచున్నది. ఆంధ్రులీమారు శక్తివంచన లేక పాటుబడి, నిర్మాణకార్యక్రమమును పూర్తిజేసి కృతార్థత జెందెదరుగాక! ఆంధ్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ్యులు, ఆంధ్రులు ప్రస్తుతసమయమున నిర్వహింపవలసిన ధర్మమును, దేశకాల పరిస్థితుల కనుగుణముగ నిరూపించు గాక!

పల్నాడు కార్మికులు:

ప్రభుత్వ ప్రకటనములు

పల్నాడుతాలూకా మించలపాడులో తుపాకులను ప్రేల్చుటగూర్చి, ప్రభుత్వమువారింతవరకు రెండుప్రకటనల గావించిరి. మొదటిప్రకటనయు నందు అడవిభూములలో పర్చిట్లను పొందకుండ మేతకు వదలిన పశువుల చుట్ట మేయుచుండగ, చాల పశువులను పట్టుకొని అటవీ శాఖోద్యోగులును కొందరు పోలీసుభటులును తోలుకొని పోయి రనియు, తమ పశువులను విడిపించుటకు పశుల కావరులు ప్రయత్నించి రాళ్లను రువ్వెరనియు, అంతటాతుపాకులను కార్మికులకు పోలీసు సబ్ యిక్స్ సైక్లరుగారు అనుమతి నిచ్చిరనియు, ముగ్గురు చనిపోయిరనియు, చాలమందికి గాయములు తగిలెననియు, మరునాడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ఆ గ్రామమునకు వెడలిరనియు, అల్లరిచేసినవారిలో కొందరినిమాత్రమే పట్టుకొనగలిగిరనియు, మరి కొందరింకను దొరిక లేదనియు, ప్రచురింపబడెను. రెండవప్రకటనమునందు మరొకొన్ని వివరములు గనుపించుచున్నవి. సబ్ ఇక్స్ సైక్లరుగారు సహాయము కావలెనని కబురుపంపగ, రాత్రివేళకుళ్ళిభటులనేకులే తెంచిరట. జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు, మరునాడు ఉదయమున నైనికులతో నచ్చినపిమ్మట గాని, అరెస్టులు సాధ్యముగాలేదట. 28 మంది పురుషులను 9 మంది స్త్రీలను అల్లరిలో పాల్గొని నటుల గుర్తించి అరెస్టుజేసిరట. స్త్రీలను అరెస్టుజేయవలసి వచ్చుట విచిత్రముగ దొవకమానదు. ఇందుకు ప్రభుత్వప్రకటనము సమాధానము జెప్పుచున్నది. పలువురుస్త్రీలు దురాగ్రహము జూపిరనియు, స్త్రీలలో నొకరికి తుపాకీవేలువలన గాయము తగిలెననియు, ఈ ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. ఈ వివరములు మొదటి ప్రకటనమునందు గనుపింపవు. స్త్రీలు పోలీసువారిని గాని నైనికులనుగాని ఎదిర్చిరని, సామాన్యముగ విశ్వసించుటకు వీలుండదు. ఇందలి సత్యాసత్యములును, మండలకాంగ్రెసుసంఘమువారు బాగుగ విచారించి ప్రచురించిన బాగుండును. స్త్రీలు సయితము తుపాకీవేలుల వాతబడుట, ఘోరము. ప్రజలుగావించిన దౌర్జన్యమును ప్రకటనములందు స్పష్టముగ తెలుపలేదు. పోలీసువారిలో నెనరికిని దెబ్బలు తగిలినటుల గనుపింపదు. ప్రజలకుమాత్రము, పలువురకు గాయములు తగులుటయు, మువ్వరు చనిపోవుటయు సంభవించెను. గాయములు తగిలినవారికి వెంటనే చికిత్సజేయబడెనో లేదో తెలియదు. పల్నాడులో అడవులయిబ్బందులను ప్రజలు చాలకాలమునుండియు ననుభవించు చున్నారు. వారిని నివారించవలయునని ఎంతైకాలమునుండియో వారు మొరలిడుచున్నను, ప్రయోజనముగలుగ లేదు. జన్మిసుపక్షమువారి తరపున పల్నాడుకు వెడలినకట్టమంచి తామలింగా రెడ్డిగారు అడవులయిబ్బందులు అమితముగ గలవని, అంగీకరించియుండిరి. గ్రామముల చేరువునున్న అడవులను తీసివేయవలసినదని, ఫారెస్టు కమిటీవారిదివరకు సిఫార్సుజేసియుండిరి. దాని నింతవరకు అమలులో బెట్టియుండలేదు. ఇందునుగూర్చి హెచ్చరించుచు బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు మద్రాసు శాసనసభలో ప్రతిపాదించిన తీర్మానములు సభవారిచే నంగీకరింపబడెను. కాని, ఫారెస్టు కన్వర్సెటరుగారి సలహాపైని ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమునవలయుల బెట్టరయిరి. శాసనసభవారి తీర్మానములు కాగితపు తీర్మానములకింద పరిణమించి

నవి. ఆవిష్కరణమువారి నిబంధించుటలేదు. గ్రామ ప్రజలకు పశుగణావేధనము. పూర్వము పశువులు స్వేచ్ఛగమేయుట కవకాశముండెడిది. ఇప్పుడు యవకాశము తొలగిపోయినది. అడవులను గ్రామములకు ఆనుకొని నిర్మించుటచే పశువులు మేయుట కేవలకరుణాప్రభుత్వము వీలుగలుగుటలేదు. పుల్లరిని, పినాల్లలను చెల్లించజాలక ప్రజలు పడెడి బాధలు ఘోరముగనున్నవి. ఇవి ఎంతకాలమునకును నివారణముగలుగలేదు. ప్రజలందుచే, నిరాశ జెందుట వింతగాదు. ఇట్టి పరిస్థితులవలననే, నిరాకరణోద్యమమునకు బలముగలుగుచున్నది. ప్రజాసంఘములవారు పల్నాడు పరిస్థితుల గూర్చి నిజమును కనుగొని త్వరలో వెల్లడిజేయుట ధర్మము. జిల్లామేజిస్ట్రేట్లుగారు ఇతర గ్రామములలో గూడ నరెస్టుల జేసినట్లు, ప్రచురణసంఘము వారిదివరకు ప్రచురించియుండిరి. జంగమేశ్వరమునకు జెడిన వారిని 10 మందిని అరెస్టుజేసినదియు, అడవులలో మేయుచుండిగా బుడెయందుంచబడిన నూరు పశువులను విడిపించిన నేరమునకు సంబంధించిన జైల్లో పాలెము వారినిగూడ అరెస్టుజేసినదియు, ప్రకటించబడెను. రామారావుమునకు కత్తెరుగారు పైనికలతోను రిజిస్ట్రేషన్తోను, మరెకొందరు ఉద్యోగులతోను వెడలి ఆగ్రామమును ముట్టడించి రనియు, ఊరిలో మగవారందరను గుమిగూర్చి అందు 18 మందిని అరెస్టుజేసినదియు, ప్రచురణ సంఘమువారిదివరకు ప్రకటించియుండిరి. పల్నాడు లో నవలంబించబడుచున్న పద్ధతులు, ప్రభుత్వ ప్రకటనములబట్టియే, పంజాబు చారిత్రను జ్ఞాపకము దెచ్చుచున్నవి. పల్నాడు ప్రజల అడవుల యిబ్బందులు, సహాయ నిరాకరణోద్యమమునకు పూర్వమునుండియు ఉన్నవే గాని కొత్తవిగావు. ఉద్యమ ప్రచారకులు వానిని కల్పించియుండలేదు. పల్నాడు ప్రజల సమయమున ఒక్క సంగతిని మనమునం దుంచుకొనవలెను. ఎట్టి కష్టములు తటస్థించినను, వానిని ఓడిమితో భరించి, చార్జన్మమునకు ఎంతమాత్రము బూనకుండ వారు నడుచుకొనవలయును. చార్జన్మమున కేమాత్ర మవకాశ మిచ్చినను, వారిదుర్గత మరింతయధికమగును. వారు సహాయ నిరాకరణవాదులయినను, తదితరులయినను, శాంతమును వహించి, అహింసానైత్యమును నిష్కర్షగ కొనసాగించెదదేని, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడిన వారయ్యెదరు. స్వరాజ్యసిద్ధిమూలమున, ప్రజాభీష్టము నెఱవేరును వారికష్టము లంతట తొలగిపోవును.

హైదరాబాద్ సమస్య

హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము నెసగు పద్ధతిని, ఎన్నికప్రక్రమమునును కొనసాగించెదమని, మాంటాగుగారు బలికిరి. మాంటాగుగారు యుద్దేశించినపద్ధతి, సంస్కరణములు నిరూపించిన పద్ధతి యనుటకు సందియములేదు. ఇందువలన, కలిగెడి కొత్తయాశ ఏదియు లేదు. చర్చిలోగారు ప్రస్తుత అంగ్ల దేశస్థిని గూర్చి యవన్యసించుచు, ఐర్లెండుపట్ల ఉపయోగించిన విధానమును హిందూదేశముపట్ల నుపయోగించ వీలులేదనియు, రెండుదేశములలో పరిస్థితులు వేరనియు, తెలిపిరి. చార్జన్మము నుపయోగించి కల్లోలమును కలిగించిన ఐర్లెండునకు స్వపరిపాలనమిచ్చుచు, శాంతముగను చార్జన్మపరిపాలనముగను స్వపరిపాలనము కొరకు పాటుబడుచున్న హిందూదేశపు కోర్కెను నెఱవేర్చకుండుట, ఏటిన్యాయమో తెలియకున్నది. చర్చిలోగారికి హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యముపట్ల గల సంకుచితాభిప్రాయము, ఇప్పుడు స్పష్టముగ వెల్లడియగుచున్నది. కెనియాలో భారతీయుల హక్కుల

విషయమై, చర్చిలోగారు మరల వెనుకటి యభిప్రాయమునే తెలుపుచున్నారు. కెనియారాజ్యము బ్రిటిషు వలసరాజ్యముగ నుండవలెనని వీరు భావించుచు బల్కుచున్నారు. హిందూదేశమునకు దొంగను నెక్కడు నిర్బంధములను విధించవలయునని, లండను టైముస్పత్రిక ప్రభుత్వమువారిని ప్రోత్సహించుచున్నది. బ్రిటిషు అధికారులు వారీయంతట వారు హిందూదేశమునకు త్వరలో స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించెడి ఆశ కవకాశము లేకున్నది. హిందూదేశము తనదృష్టిని స్వతంత్ర నిలుపుకొనిన విషయము గాంచగలదు.

చార్జరు రామారావుగారి సమాధానము

మద్యపానపు రాబడిని తగ్గించినంతలకు, మద్రాసు ప్రభుత్వపు ఆర్థిక సభ్యులగు టాండు హంటరుగారు బడ్జెటు ఉపన్యాసమునందు సహాయ నిరాకరణోద్యమమును తీవ్రముగ నిరసించిరి. చార్జరు యు. రామారావుగారు ఇందుకు బదులు జెప్పచు, త్రాగుడు రాబడిలో 75 లక్షలు తరిగి పోవుట అదృష్టముగ భావించవలెనని చెలిపిరి. ఈ సంవత్సరము త్రాగుడు రాబడిలో తగ్గుదలయున్నచో, రాబోవు సంవత్సరమునందు క్రిమినలు జుల్యన్ వ్యయములో తగ్గుదలయుండునని బలికిరి. దేశాభ్యుదయము కోరెడివారు ఎల్లరు త్రాగుడు తగ్గినందులకు, విచారించుటకు మారుగ, తప్పక సంతసించెదరు.

జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ వ్యయము

ఈ వ్యయము క్రింద గవర్నరు చేతము, భోజనపు అల్ల వెన్నలు, ఇంటిసిబ్బంది, కార్యనిర్వాహక సభ్యులు, మంత్రులు, సెక్రటరీలు, జిల్లాసిబ్బంది, మొదలగువాని కగువ్యయముచేయను. మద్రాసు రాష్ట్రమున 1920-21 సంవత్సరమున ఈవ్యయము 24-21 లక్షలు అయ్యెను. 1921-22 సంవత్సరమున అంచనావైచిన వ్యయము, 32.10 లక్షలు. తుదకయినవ్యయము 94.10 లక్షలు. 1922-23 సంవత్సరమునకు అంచనావైచిన వ్యయము 92.24 లక్షలు. ఇంతటిఖర్చును తగ్గించుటకు వీలులేదా? శాసనసభలో నేమిజరుగునో చూడవలయును.

యువరాజు పర్యటనము: పిషావరు

హిందూదేశపు సరిహద్దున గల పిషావరు నగరమును యువరాజుగారు బ్రవేశింపగ, వారు వెడలిన మార్గమధ్యమున చాలవరకు జనులు గినుపింపలేదని నిన్నటిదినము ఆస్సామీయేమెను ప్రెస్సు వార్తలు చెలిపియుండెను. నేటి తంతివార్తలలో హారతాళము పిషావరులో పూర్తిగ నవలంబింపబడెననియు, అంగడులన్నియు మూయబడెననియు, గనుపించును. హిందూదేశపు ఉత్తర సరిహద్దునందు గూడ హారతాళ మవలంబింపబడుట జూడి, అధికారులుజేసిన ఏర్పాటులకు ఆన్ని ప్రాంతములును సమ్మతించలేదని విదితమగుచున్నది.

దేశీయవస్త్రములపై పన్నులు

ఇండియాప్రభుత్వపు బడ్జెటునందు, దేశీయ వస్త్రములపై విధించెడి పన్నులను 100 కి 3 1/2 నుండి 7 1/2 వరకు వృద్ధిజేసిరి. మాంచెస్టరునర్తక సంఘమువారుకూడి, దిగుమతి సుంకములతోపాటు హిందూదేశమున తయారయిన వస్త్రపులపైగూడ పన్నులను వృద్ధిజేసినందులకు సంతసించుచు, తీర్మానముగావించిరి. ఆర్థిక సభ్యులగు హాయిలీగారి యుద్దేశమేమియనినను, వారు దేశీయవస్త్రపులపై విధించిన పన్నులు మాంచెస్టరువారికి లాభకరముగ నున్నట్లుల స్పష్టమగుచున్నది.

సైనికవ్యయము

సైనికవ్యయము వివరముగ నున్నదనియు, హిందూదేశపు రాబడి కది ఏమాత్రము అనుగుణముగ లేదనియు, సరిహద్దు ప్రాంతముల యందు అవలంబించెడి మిలిటరీ పద్ధతిని మానివేయవలసినదనియు, నిరంకుశాభిమానియగు లండను టైముస్పత్రిక గూడ ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించుచున్నది. టైముస్పత్రిక హితమునయినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువా రంగీకరింతురా?

ఇండియా బడ్జెటు విమర్శనము

నంగదేశ వర్తకసంఘ ప్రతినిధియగు లిక్ డే సేగారు, సామాన్యశాసనసభలో ఇండియాబడ్జెటునుగూర్చి ముచ్చటించుచు “హిందూదేశమున కింతవరకు ఇంతటి చార్జన్మవ్యయముగ బడ్జెటును స్వీకరింపవలసిన గతిపట్టలేదు, నాకిది, ఎంతమాత్రము ఇష్టములేదు” అని బలికిరి. యూరపియను వర్తక సభ్యుడే యిటుల బలికియుండ, బడ్జెటుస్వభావ మెటులున్నదో యూహించవచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

కోర్టుఫీజుబిల్లు:—కోర్టు నిర్మింపవలసిన కోర్టుఫీజుబిల్లును గూర్చి విచారించుట, కేపిడిన సెలెక్షన్మిటీనారు, తమ రిపోర్టును సమర్పించిరి. దానియందు ఎన్నతగిన మార్పులను జేసిని చేయలేదు.

మేన్స్పియరుక్లబ్బు:—ఈ క్లబ్బువారు గత కనివాస సౌందర్యహేతునందు ఉపాస్థితులను నాటకమును ప్రదర్శించిరి. కథానాయకపాత్రధారుడును గ్రంథకర్తయు నగు కె. ఎ. రామచంద్రన్ గారిని ప్రశంసించుచు పద్మవర్ణ కళాశాలలో ప్రాధానముగా నున్న టి. ఎం. కృష్ణస్వామి ఏం. ఎ. గారు కొంతకడి ప్రసంగించిరి. గ్రంథకర్త కొకబంగారు పతక మొసగఁడెను. నాయకపాత్రధారి యగు కె. ఆర్. వెంకటరామశర్మగారికి ఆర్థిక స్పృహకేంద్రము మానేజరుగా లొక పతకము నొసంగిరి. సుబ్రహ్మణ్య భాగవతరుగారు బాణాసుర పాతమును ప్రశంసించుముగ భరించిరి.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము:—గతమాసములందును ఈక్రిందివారిచే బీదలకు అన్నదాన మొనర్చబడెను: ఎం. ఎం. రామయ్యరు అందు కంపెనీ గారితో 400 లకును, సి. వి. కృష్ణయ్యరుగారితో 300లకును, సి. సోమమొదలి అందు కంపెనీ గారితో 300ను, మంగళదాస్ అనగలాలగారితో 200ను, లక్ష్మీగురు కృష్ణయ్యచెట్టి నారాయణ చెట్టి. వి. ఎ. చంద్రశేఖరకొ పట్టికార్యు, కుమారస్వామి మొదలియారు రాఘవయ్య చెట్టి, వి. రంగస్వామి మొదలియారు గార్లచే తలకొక్కొక్కనంద బీదల కన్నదానము గావించిరి ఇంతయుగాక, ఎం. అన్నయరె మొదలియారుగారు 200 మందికి భోజన మొసగి 50మందికి వస్త్రదాన మొనర్చిరి.

భవనములకట్టుట-కంట్లాక్టులు

(ప్రచురణసంఘము)

నాను ఇరిగేషన్ పనులందు ఈరాజధానియందుగూడ మొత్తముమీద కంట్లాక్టుల నిర్మాణమును పరిక్షింపవలెనని నిశ్చయించుకొనిరి. ఇందుల కొకవిధానము ఏర్పాటు చేయబడెను.

మొత్తముమీద కంట్లాక్టున కిచ్చుటయనగా కంట్లాక్టు, పనిని ప్రారంభించుట నిబద్ధవిషయముల తయారజేసి కొనుట, మానేజి మెంటు మొదలగు పనులన్నియు దానే జూచు కొనవలెను. ఇందులకవసరమగు యంత్యోగముగూడ దానే ఏర్పరుచుకొనవలెను. నివిలు ఇంచినయరు కంట్లాక్టు నియమముల ప్రకారము కంట్లాక్టు పని కేయించుచున్నాడాయను సంకమును మాత్రము పరిక్షించి ఎగ్జిక్యూటివు ఎంజనీయరునకు మాత్రము తెలుపుచు నుండును. ఈ విధానమును బాధ్యత గల అధికారులు ప్రజలకు బోధించవలయును.

నూపరింపెండెంటు ఇంచినయరు మొదట నిబిధానమును చిన్నచిన్న బిల్డింగుల నిర్మాణమునందు ప్రవేశపెట్టి పరిక్షింపవలెను. ఇందులకు ముందు ఫిఫ్తు ఇంచినయరుగారి యనుమతిని పుచ్చుకొనవలెను.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

కలకత్తాలో సర్వేంటుపత్రికపై మాననప్రభుకేసు విచారణ

అహమదాబాదులో గుజరాతురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభ

ఫిల్మీత్తరాసముల బలపరచుట - మహాత్ము డానభ కేసుట

సంయుక్తరాష్ట్రములలో రైతులయద్యము - ప్రభుత్వమువారి ప్రాతికూల్యము

లాహోరులో జరిపించారుపత్రికా సంపాదకుని అరెస్టుచేయుట

లాలా లజపత్రిరాయగారి కేసువిచారణ - ఒక కేసులో సేరముకనవడదని ప్రభుత్వన్యాయవాది తెలుపుట

లాలా ధాకూరుదాసుగారికి రెండేండ్లు కఠినశిక్ష

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రాజమండ్రిలో రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

సభ్యులకు వసతి-భోజన సదుపాయము సేర్పరుచుట

పోలీసు వారు కాంగ్రెసు కార్యాలయముల పోదా చేయుట

న్యాయదీపికలోని అసెందలు వట్టి బొంకులని మామిడి దేవేంద్రుడుగారు తంతునంపుట

విశాఖపట్టణమున శ్రీ సీతారామాంజనేయనాటకసమాజమువారు

తలకు నిధికి నాటకమువలన వచ్చినసొమ్ము నిచ్చుట

వంగ రాష్ట్రము

సర్వేంటుపత్రికపై మాననప్రభుకేసు

కలకత్తా పోలీసు డిప్టీకమిషనరు కిడుగారు సర్వేంటు పత్రిక సంపాదకముద్రాపకులవైతెచ్చిన మాననప్రభుకేసు విచారణ 6 వ తేదీని జరిగినది. “కలకత్తాలో నొకసభను చెదర గొట్టుటలో కిడుగారు హేమనభిషిషాఫుఅను స్త్రీని కొట్టెను” అని సర్వేంటుపత్రిక ప్రకటించెనని యీ కేసు తేటదెను. కిడు గారే ఆమెను కొట్టెనని ముద్దాయిలు నమ్ముటకు చాలకాణములు గలవు. వారు తెగిన బాగ్ర త్రతో, దురుద్దేశము తేటదెనే ఆవాస్తవ ప్రకటించిరి. అని ముద్దాయిలపక్షమున ఎస్. సేను గారు వాదించిరి. అనాడు రా మచట నంటిమరియు కిడుగా రేస్త్రీనిగాని కొట్టుచుండ చూడలేదనియు కే. బి. ముకర్జీ (అసిస్టెంటుకమిషనరు) హేమలాహరీ (ఇన్స్పెక్టరు) గార్లు మరియొద్దరును సాక్ష్య మిచ్చిరి. 14 వ తేదీకి వాయిదా వేయ బడెను.

బొంబాయి

గుజరాతురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభ

ఫిల్మీత్తరాసములను బలపరచుట

అహమదాబాదులో 6 వ తేదీ సాయంత్రము గుజరాతు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘసభ జరిగెను. మహాత్ముడుగూడ నా సభకు వచ్చెను. సభవారు ఫిల్మీత్తరాసములను బలపరచిరి. ప్రస్తుతము వ్యక్తి ఆజ్ఞోల్లంఘనమునూడ నిలిచిపోయెనను. ప్రచార కులందరను దేశహితంకరవిధానమునే అనుసరింపజేసెను. అని తీర్మానించిరి. ప్రజలనుసలులలో నున్న ద్వేషక్రోధములను పూర్తిగా తొలగించుటకు సంఘసేవకు గడంగు టవసర మని మహాత్ముడు నొక్కి కక్కాజింపెను.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

రైతుల యైకమత్యము

ప్రభుత్వమువారి ప్రాతికూలత

సంయుక్తరాష్ట్రము ల లోని రైతులలో క్రొత్తగా నేర్పడిన యైకమత్య ప్రధానమగు నుద్యమ మితరమండలములగుత వ్యాపించుచున్నది. ఈ యద్యమము క్రొత్తదిగాదు. గత నల్లనూత ఫిజబాదురాయి జెరిగిలలో బలముదీరిన కిసన్యద్యమమే యీసంవత్సర మీ పేరుతో వరల తలయె త్తినది. ప్రస్తుతము ప్రాధాన్యము వహించిన ప్రాస్నాహములకు వశమై ప్రస్తుతరాజకీయస్థితిలో దీనిని వ్యధికొంద నిత్తినవో నది చాల హాశిర మగును. మండల ప్రభానోద్యమ శీయుద్యమము నడంపటకు సర్వప్రయత్నము లను చేయుచున్నారు. సంగతులను తెలిసికొనుటకు మితవాది అసహజువారునాయకు లామండలములకు వెళిరి.

గోదావరీ మండలము.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

సభ్యులకు భోజననివాససౌకర్యము

రాజమండ్రిలో జరుగు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కార్య సంఘసభకు వచ్చెను సభ్యులకు ఆర్యాపురమునందలి శోడండ్ రాయయ్యగారి ఆశ్రమమునకు బగలును భోజనసదుపాయమును ఏర్పాటు చేయబడెను. మెయిలు (మెయిలులు రెండును వచ్చు నేకకు వలంటీరులు గోదావరీస్టేషనులో వేచియుండురు.

పంజాబు.

జమిందారు పత్రిక

క్రొత్తసంపాదకునిగూడ అరెస్టు చేయుట

లాహోరులోని జమిందారు పత్రిక వెనుకటి సంపాద కుని కార్యాగ్రహమున కంపిన పిమ్మట సంపాదకత్వమును వహించిన హాజు సయ్యదు అహమదుగారినిగూడ అరెస్టుచేసిరి. 14 వ తేదీని విచారణ జరుగను.

లాలాలజపత్రిరాయగారి కేసు

6 వ తేదీని లాహోరు పెంటలు జయిలులో విచారణ జరిగినది. క్రిమినలు ఆమెండుమెంటు చట్టముక్రింద కేసును 117 వ కేక్ష నతో కలిపి చదివినవో సందేహము పూర్తిగా తొలగుట తేదు గాన సందేహలాభమును ముద్దాయి పొంద న్నట్లదని ప్రభుత్వ న్యాయవాది రాయజహదరు జయిలాలుగారు నుడిచిరి. రాజ ద్రోహ సభాకాసనముక్రింద కేసులో వాదించెను.

లాలా ధాకూరుదాసుగారి కేసు

లాహోరునగర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శియగు దాసు గారిపై ఆమెండుమెంటు చట్టముక్రింద తేబడిన కేసులో దాసు గారు వాదించనందున 6 వ తేదీని 2 ఏండ్లు కఠినశిక్ష వేయబడెను.

రాజమండ్రికాంగ్రెసు కార్యాలయమును

సోదాచూచుట

6 వ తేదీ ప్రకటనను పోలీసు సబుయినస్పెక్టరు రాజు చంద్రరావు గారు కచ్చి పట్టణతాటాకా కాంగ్రెసు కార్యాలయములను పోదాచూచెను. తీర్మానలను చూడవలెనని తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి మామిడి లక్ష్మీపతిగారి నడిగెను. తాలూకా సంఘము సభాచర్యల పుస్తకము నిశివరకే పోలీసు వారు పట్టుకొనిపోయిరి. పట్టణసంఘసభాచర్యల పుస్తకము కనబడలేదని కార్యదర్శి తెలిపెను. క్రొత్తకార్యకర్తాహక సంఘనియోజనమునకు సంబంధించిన కాగితములను రెగిరి గురు సభ్యులకు పంపబడిన పోలీసును పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. యితర రికార్డులను లెక్కలపుస్తకములను పోలీసువారు పరిక్షించిరి. గాని తీసుకొనిపోలేదు. వలంటీరు కార్యాలయము వేరేయున్నదా యని యినస్పెక్టర్ తడిగెను. ఆ కార్యాలయము మామిడి దేవేంద్రుడుగారి పరిశీలనముక్రింద నున్న దని కార్యదర్శి.

తెలుపగా దానిని పగలగొట్టెదను. మీరు మధ్యనర్తిగా నుండ వలెనని పోలీసు యుద్ధాగ్ని తెలిపెను. కార్యదర్శి అంగీకరింపజేయ. ఇనస్పెక్టరు తాళము పగులగొట్టి సభాచర్యల పుస్తకము మున్నగు వాని కొరకు వెదకెను. మహాత్ముని పటమును చాపలును వట్టికుండయును, దొంగిలెవి. భిలాఫతు వలంటీరు కార్యాలయమువై నున్న జండాను పోలీసువా రూడదీసిరి.

మామిడి దేవేంద్రుడుగారు.

న్యాయదీపిక మోషిన గొప్ప అసనింద

అది కేసల మసత్యమని దేవేంద్రుడుగారు

ప్రకటించుట.

క్రీ.వ.త.నెల 21 వ తేదీ న్యాయదీపికలో నన్ను గూర్చి ప్రకటించబడిన వార్తను యిప్పుడే (6 వ తేదీ) చూచితిని అన్ని నిందలును కేసల మసత్యములు. మహాత్మునిపేరుగూడ దాని యం దుండుటచే ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని గాని లేవన్న సేనిట్టి అసత్య వ్రాతలను లెక్కచేయవాడగానని 6 వ తేదీని రాజమండ్రినుండి తేవేంద్రుడుగారు తంతివార్త నంపిరి.

గుంటూరు.

గుంటూరులో శిస్తుల వసూలు.

సంవత్సరమున కంకటను గుంటూరు మండలమువలన రావలసిన పన్నుల మొత్తము రికిక్కి లక్షలు. మొదటి రెండు కిస్తీలకు చెల్లవలసినది రి6 లక్షలు. మార్చి నెల 1 వ తేదీకి వసూలు రి9 క్కి లక్షలని చెప్పి పురి దొరతనమువారు 6 వ తేదీని ప్రకటించిరి.

విశాఖపట్టణ మండలము

శ్రీసీతారామాంజనేయనాటకసమాజము

తలకు స్వరాజ్యనిధికి ధనసహాయము

ఈ నాటకసమాజము వారు విశాఖపట్టణమున ద్రోపడి వస్త్రాపహరణనాటకమును ప్రదర్శించి అందువలన వచ్చిన ధనమును తలకు స్వరాజ్యనిధి కిచ్చిండులకు విశాఖపట్టణము కాంగ్రెసుసంఘమువారు సమాభ్యక్షునిగిని కార్యనిర్వాహకు నకును వందనముల నర్పించిరి. నాటకప్రదర్శనమును చాల ప్రశంసించుచు తంతునంపిరి. ఆ నాటకమునకు వచ్చిన మొత్త మెంతయో తలకునిధికి నికరమేమి లభించినదో అను సంకములు ముఖ్యము లైనను అవి తంతివార్తయందు కనబడనే లేదు.

(ఆం. ప. సం.)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము.

మో. క. గాంధీ

మొన్న జరిగిన అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము కొన్ని విషయములలో కాంగ్రెసు కంటే ముఖ్యతరమైనది. తెలిసియు తెలియకను గూడ లాలోన దౌర్జన్య ప్రవాహము కప్పటైను. అందువలన నే నీదీపోయిన బాగుండు నని కోక్షమంటిని. నేనెప్పుడు నల్లు సంఖ్యాకులలోనే యుండుచుంటిని. డక్టికాఫ్రీకాలో ప్రథమమున నెల్లలు నాతో నేకీ భవించిరి. తరువాత నట్టివా రరువది నలుగురును, ఒకప్పుడు 16 మాత్రమే యుండిరి. వీరిలో నత్యధిక సంఖ్యాకులను తిరిగిగూడ గట్టుకొన గల్గితిని. అల్పసంఖ్యాకులుగ నున్నప్పుడే నిజమయిన ఘన కార్యముల చేతుగల్గితిని.

నామాట అధిక సంఖ్యాకులు వినుచున్నారని మాత్రమే ప్రభుత్వమువారు భయపడుచున్నారు. ఇందువలన వాతకంటే నాకెక్కుడు భయముగ నున్నది. అలోచనాక్రీతేని జన సామాన్యము నన్ను పూజించుటకాదే నాకు వినుగు పుట్టుచున్నది. వారందరూ నాపై నుమిసినదక్షిణమున నాస్థితి నాకెక్కుడు తెలియగలను. అప్పుడు హిమాలయాగమనము మొదలైన వట్టి యాలోచనలు, వెనుకకు మరలుట తిరిగి యేర్పాటులు చేయుట యవసరములేక పోయెడిది. కాని యిట్లు జరుగునట్లు భావము దేర్పాటు చేయలేదు.

నా సర్వాధిపత్యమును బాగూరూతతో నుపయోగింపవలెనని యొక స్నేహితుడు మందలించు చున్నాడు. అందుకు న్యాయమయిన యవసరము రాలేదుగాని అయినను నేను దాని నింతవర కాచరణలో బెట్టనేలేదని అతనుకు తెలియదు గాబోలును. ప్రభుత్వకాణమున సాధారణ కాంగ్రెసు విధానము వలన పని జరిగని కాలము వచ్చినపుడు నా సర్వాధి పత్యముపయోగించుటకు యదనలేండును. తెలిసిగాని తెలియకగాని

సామ్యభక్తియను ముగ్ధునియొక్కము చేయుటకు బదులు ఇతరులు సమస్త దుష్టనియోగము చేసికొన నిత్యుచున్నా రేమోమని సంశయము పొడముచున్నది. ఇట్టిభయ మిదివర కెన్నడునాకు కలుగలేదు. నాకు సిగ్గులేక పోవడమే నా నిర్భయ భక్తి కారణము. నేను వశ పడ ని మొడిసని పంథా సభ్యులముచొచ్చు రించి తిని ప్రజలు లోపములు గావించు సంకరము నేను నేరము నొప్పుకొనుచునేయుండును. అంతరార్థ ప్రబోధమును గాక తేరు ప్రపంచమునన్న భయపెట్టబారు. నే నల్పసంఖ్యకులలో బడిపోయి పను మానుట వినుచారు లేకపోయినను నేనంతమాత్రము సత్వము పితను. ఇదియే న్యాయమైన నీతి యని నా నమ్మకము. కానీ నే నీ సమయమున నేమిక్కుడు విచారగ్రస్తుడను కొంటె మెక్కుడు జ్ఞానవంతుడను అయియున్నానని నమ్ముచున్నాను. అహింస వైద్యమన్నదే గాని పౌరుషమున ప్రవేశంపడదని యిప్పుడు తెలియుచున్నది. జన ముగ్రహముతో మండిపడుచున్నాను. ప్రభుత్వముచా కష్టనాశకములచే నీయాగ్రహమునుత్పత్తిచేయుచున్నాడు. ఈదేశమంతయు పాత్రలు అగ్నిభయములు, వోపిడులతో నిండిపోయినయింకల కాము మాత్రమే నీని యడగ్రొక్క సమర్థులను వాత ఋషువుచేయగోరుచున్నానని నాకు తోచుచున్నది.

కావున మనము చేతగాని తనముచేతనే అహింస నకలంబించినట్లు తోచుచున్నది. వీలయినప్పుడు కనీ తిరుప్పావనకలెనని న్యాయమున నానందము పొందుచున్నట్లుగపడుచున్నది.

బలహీనులు విశిష్టతయవలంబించినయిహింసనుండి బుద్ధిభూత్వముగ నవలంబించిన నిజమయిన అహింస వెలువడ గలదా? నేను తేయుచున్నది వ్యర్థప్రయోగము కాదా? అగ్రహము తల్లి విడిసినపుడు పురుషులు స్త్రీలు, కుటుంబ యెవ్వరి బీదలనులకు జుర్రుతములేక ఒకరితోనొకరు పోరాడ ప్రారంభించినవో నేనుగను? ఇటువంటిజుర్రు సంభవించినవో నే నుపహాసములు చేసి ప్రాణములుపాసినమాత్ర మేమిప్రయోజన ముండును?

ముందు చేయవలసినదేమి? దుష్కారముని నాకు తెలిసినదానిని సన్మార్గమేయని చెప్పి యాదర్శమాకుటయూ? బలవంతముచేత జరుగు అన్యాయపు సహకారము నుండి బుద్ధిభూత్వముగ నేయు నిజమయిన సహకార మావిధ్వనించునటు యనగా యాదర్శము నుండి తేజము బయలుదేరునని ఇప్పుటయే. ప్రభుత్వమువానికి సహాయము చేయు టెంత పాపకార్యమో తాత్కాలికముగ మాత్రము నిలుపుట చేయబడిన కార్యమును సహాయము చేయుటయు సంతే పాపకార్యము.

ఈకష్టము నుండి గట్టెక్కుట కష్టము. అహింస వైఖ్రాచూర మాత్రమే యను సంగతి తెలిసిన కొలదియు తప్పులుచేయుట వెనుకకు మరలుట తప్పదు. దానియొడొంకయు తేని యరణ్యమున ప్రయాణము జేయువాడు నిజమయిన వెనుకకు పోవుచు, పడుచు లేచుచు దెబ్బలు తినుచుండుటయు సహజమేకదా.

ఆకాభంగము కలుగుననియు, నిరాశ చెంద వచ్చుననియు కొంచెము కోపము గూడ రాకచ్చుననియు తలచి నేను తయారయి యుంటిని గాని యీ ప్రాతికూల్య ప్రవాహమునచ్చునని నేనుకొనలేదు. ప్రచారకు తెవ్వకు నిర్మాణ విధానము లో పని చేయుట కిప్పులయి యున్నారని నాకు తోచుట లేదు. ఈ నిర్మాణ విధానము లో వ్యాపారము కలుగజేయున చేయియు తేకపోయెను. మనది సాంఘిక సేవసంఘము గాదు. సంస్కరణము లెదియొక్కాటనుచేత ప్రభుత్వమువాత యధికారమును రాగుకొనబాలము. దౌర్జన్య రహితమైన దెబ్బలుకొట్టుటయూ యుద్దేశము! ఇదంతయు యసక్తము. వెట్టికోప ప్రదర్శనము చేత ప్రభుత్వమువాని జయింప గలిగినను న్యాయ ప్రార్థకమయిన నిత్యాణముయేర్పాటులు నున్నగాని ఒక్కరోజు గూడ రాజ్యము చేయబాలమనుట గ్రహింప వలెను.

మహామృతబీగారు చెప్పినట్లు వెట్టియొద్దేశములతోకైలుడపోరాడు. అన్నిరకముల నిర్బంధములచేతను స్వరాజ్యముకాబాలది. అన్నిరకముల కానన్యాయముల చేతను మనకు వినయము కలుగజు అబ్బుతు. స్థిరమయిన శిరస్సుతోకైల్లస్వరాజ్యద్వారములుగావు. నిరపరాధులకు మాత్ర మని స్వార్థంత్రాయలక్షణములు. సాక్షాత్తున చంపినవలన మూలరాహిత్యము నిజమనితెలిసికట్టినది కాని యిది వారంకులను చంపుటవలన తేలదు. నైతిక మాత్ర మహింస నకలంబించి పౌరుషమున ద్వేషము దౌర్జన్యము నిలుపువారి నిర్బంధములవలన స్వరాజ్యము శంకగ్రహింపగలమని యూహించుట కాభార మేమియు లేదు.

మనము ఆయుధముల భరించి దెబ్బలు కొట్టుచు తినుచు యున్న పక్షమున నదివేరు. భయపెట్టువారిని, దెబ్బలు కొట్టువారిని హంతకులను నిర్బంధించుటవలన గూడ ప్రభుత్వమువాత వినుగుడును. అప్పు డితర స్థలములందులెనే వారు లొంగివచ్చుదు. కాని మన పోరాట మట్టిది కాదు. సత్యముగా నుండుము. దౌర్జన్య ప్రదర్శనమువలన స్వరాజ్యము బడయగోర పక్షమున అహింస పీడిచేత నయిన దౌర్జన్యము మాపుదము అట్లు చేయుట పౌరుషము నిష్కాపట్యము, యోగ్యము జయ యందును. ఇట్టిదానికి ప్రపంచ మనేకయోగములనుండి యలవాటు పడియున్నది. అప్పుడు మనము కడుము చేయుచున్నామని యెవ్వరును తిట్టబాలరు.

కాని యధికసంఖ్యకుల సేవచెప్పుకాని నాలకింపరే. స్వరాజ్యము బడయుటకు అహింస సలియయిన మార్గముకాదని వారికి తోచుచున్నను, నాతిర్మానమును త్రోసివేయవలెనని పలుకుచుకొనెను విశేషపు మార్పులు తేలందే తిక్కానయిన వాతంగీకరించి. కావున వారి బాధ్యత వారు గ్రహింపవలెనని కోరుచున్నాను. వారిపుడు కానన్యాయమునకుపరిగెడక నిత్యాణ కార్యక్రమము చేయుటకు ప్రయోజనముచేయున్నారై టెంటు నే పని జరుగవలెనను మోతనువారు అత్యుపేక్షాడదు. టెంటునే చేయవలసినపని కైకట్ట పోవుటకాదు. వాక్యావేం త్ర్యము లేలనాన్యాయత్వము, సంఘస్వార్థత్వము గూడ కాదు. అంతరార్థము పరీక్షించి, నెమ్మదిగ యేర్పాటులు గావించుకొని అత్య పాపకార్యము నందుటయే టెంటునే చేయవలసిన కార్యము. మనము బాగై తిసికొని పక్షమున లోతురైతియని నీటియందు మనము మునిగిపోకుము.

శ్రేణిలగూర్చి విచారించిన ఫలములేదు. చాలి చాలా గూర్చి విచారించిన ప్రభువు ప్రాజ్ఞత్వముగ కై తీలను త్యాగము చేసి తిని. ప్రజాబలము చేతదలబడుట మను యోజిత వాత కైతను పోయి యున్నాడు స్వరాజ్య పాల్ మెంటువారి మొదటికార్య మీ శ్రేణిల వదలి చుటయియు యుండునని నాకు నమ్మిరి. భగవంతుడు నేమిదిధర్మగ తలంచెను. వెలుపలనున్న మనము ప్రయత్నించిపరాజయ ముందిమి. ఇప్పుడా శ్రేణిలు వారివా? ఇష్టకాలములయిన వెనుకనే స్వార్థత్వము బడయగలకు. ఇంకొకయుద్దేశములతో గాని, జుర్రుతాయములతో గాని, యుద్ధము మరముగాక గాని కైతను పోయినవారు క్షమాపణ లిచ్చియు, అట్టిలుపెట్టుకొనియు బయటికిరావచ్చును. ఇట్టి పాపకార్యముచేత యుద్ధమును బలపడగలదు. మంచి వైకృత్యము అనుకొని కష్టములనుభవింపవలసినప్పుడు సంతసింతురు. వేలకొలది భుక్తువారు సంవత్సరముల కొలదియు కైల్లయంకు ముగినను యాదుర దృష్టుల కింకను స్వార్థత్వము రాలేదు.

స్వార్థత్వము చంచలమౌదమ యగు కన్య. దానిని మెప్పించి సమ్యుతింప జేయుట బహుకష్టము. బాధకలుట యందలి కత్తిని ప్రదర్శించినామోగాని తగినంతగ మనము బాధపడలేదు. సాధారణముగా ప్రజలందరు నేమియు చేయకుండ దౌర్జన్యరహితముగ చూచుచుమాత్ర మూహకుండి కొలెమంది పనిచేయుచు బుద్ధిభూత్వముగ నహింస చేబూనినవో కొద్దికాలములో విశేషము బాధముకనరము తేకయే స్వరాజ్యము బడయగలము. కాని న్యాయములందు దౌర్జన్యమునందు నమ్మకము గలవారిని కైల్లకు కంపుటవలన స్వరాజ్యమున మనంతముగ దూరుకుచుండును.

కావున సంఘములలోని యధికసంఖ్యకుల తమరమ రాష్ట్రములకు పోయినవెనుక యవమానములను సహించియు, కుడ కనుచుండు లేకపోయిననుగూడ పరమాధి మనమునందు ముగిసి కొంచెమయినను తొలగక సమ్యక్సాధమున పోకలెను. మనము బలహీనముచేత నిలుపుటచేసితిమని తలచి యధికారులు నిర్బంధము లభిన్ను చేయవచ్చును. దానిని సహింపవలెను. మనము శిరస్సుకాగ్ధము గూడ కానన్యాయము చేయుట ముని రుచికరముగాక జోయినను అరోగ్యము నిచ్చు అధికసాంఘిక సంస్కరణవిధానమును బూనవలయును. మనము మితవాత సోదరులకు ననుష్ఠానముచేసి మీకేయింక భయములేదని యాధాయాస్త్ర మీయవలెను. అహింసాదాతలయెవల మన కేమియు ద్వేషములేదని వాటి వైర్యము చెప్పువలెను.

సాధారణపు అంగీకారము గర్విస్తే మనల నాతడగ్గుచు చేసికొనబాలదు. దేవనో దైవమునో యని యాతడు లేలంచుచుండును. మనలను పరిపాలించుటకే కాను జన్మించిననీతి తలంచుచుండును. స్వరక్షణకై తన కొలటవైనను ఫిరంగులవైనను యాధారపడి యుండును. మనల నతి దసహ్యించుకొనను. సహకారము అనగా బానిసత్వమును బలవంతముగ చేయించుకొనవలెనని యతడు ప్రయత్నించును. మన మరనినిగూడ జయించు

పవలసి యున్నాము ఇక్కార్యము వంగినకాము చేయుటవలన కాదు. వానితో యోగ్యము కలుగజేసికొనకుండ నుండవలెను. కాని వానిని ద్వేషింపగూడదు హానికలిగింపగూడదు. వానిని బాధపెట్టుట పీడితనము. మనమారని బానిసలను కాముగాన పూజింపబాలమని నిత్యముచుకొనుటతో మన విశి సంతృప్తి యయినది. యెలుక పిల్లిని ద్వేషించుట మాత్రము తేయగలదు. అంతేగాని కిల్లికొరలను గోళ్లను కరిరమువై గ్రుచ్చువరకు దానితో పోరాడబాలరు. కాని బాతియొన్న క్షి శాపమునుండి విముక్తులు కావలెనని ప్రయత్నించు యూహించి యనుసోదరులను బాగైతగ మర్యాద చేయవలెను.

అల్పసంఖ్యకులకు వేరు యుద్దేశము లున్నవి. మనకా క్షయముచేయు కానికీ నమ్మకము లేదు. వైస వారు క్రొత్త కత్తు ముతయార చేసి వేరు తేల్చాటులు చేసికొనుట న్యాయమును తేకభక్తియును కాదా? అప్పుడు వారు దేశమునకు చక్కని విద్యగరమిన వాతగుదురు. కాంగ్రెసుమతమందు నమ్మకము లేనివారు కాంగ్రెసునుండి చీలిపోవలెను. హితీయ యేర్పాటులందు గూడ నొక మతముండవలెను. ఉదాహరణముకు స్వరాజ్యముందు నమ్మకము లేనివానికి కాంగ్రెసులో తావులేదు. అట్లే 'సక్రమమును గాంతియు తమును' అయిన మార్గములందు నమ్మకము లేనివానికి గూడ కాంగ్రెసులో తావులేదు. ఒకనికి అసహాయాద్యమయిన నమ్మకము లేకపోయినను కాంగ్రెసు సభ్యుడుగ నుండవచ్చును, గాని అసత్యుడందును దౌర్జన్యమందును నమ్మకము గలవారు కాంగ్రెసు సభ్యులుగ నుండబాలరు. కావున కాంగ్రెసు మతమునకును, 'గాంతియంతయు' 'సక్రమము' అనుపదములకు 'దౌర్జన్యరహితము' 'సత్యము' అని నేను చెప్పిన యర్థములకు నున్న వ్యతిరేకాభిప్రాయములు కనబడినప్పుడు నాకు చాలా మనస్తాపము కలిగెను. అహింస, సత్యము మాత్రమే స్వరాజ్యమును తీసుక రాగల వని కాంగ్రెసు మతోద్దేశము కాదని కొందరు మనఃపూర్వకముగ నాతో చెప్పిరి. అసహరమయిన చచ్చ నివాసించుటకు గాను నేను చెప్పిన యర్థము నుపసంహరించు కొంటిని గాని సత్యము లేక నాడితినని నాకు దోచినది. ఈ వ్యతిరేకాభిప్రాయములు గలవారందరును నాయంత దేశభక్తులును, యితర కాంగ్రెసుసభ్యులవలెనే స్వరాజ్య మాశించినవారువై యున్నారు. కాని వారి దేశభక్తి కారణము చేతనే వారు అహింస, సత్యములయందు నమ్మకముంచకలెననియు, అనమ్మకము కుటకువో కాంగ్రెసునుండి చనిపోవలెననియు నేను కోరుచున్నాను.

ఉద్దేశములను సరిగా మేల్చి ఒక దాని భార మొక దానిపై తేకురడ పని చేయుట వేకమునకు జ్ఞానకరము గదా. అప్పుడువాని ప్రజాభిప్రాయము నాకర్షించినది జయింప గలదు. మనము నిజముగ ప్రజాపరిపాలన స్ఫూర్తియుల నేర్చుకొనవలెనన్నవో ఆటంకములు కలిపించు మార్గముగాక నిరాకరణ మార్గమున నేర్చుకొనవలెను.

స్వరాజ్యమునాభివృద్ధి కాటంకము కలిగించుచున్నాము. గాని ప్రభుత్వమువారి కాటంకము కలిగించుట తేదని మొన్నటి అభిభౌతర కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము ఋషువు చేసినది. ప్రభుత్వమువారి లోపములన్నియు మనకు సహాయముచేయును. మనవిధిని నిర్లక్ష్యము చేయుట యంతయు మన కాటంకము కలిగించును. (యంగు ఇండియా)

పురుక్కోట ప్రజాప్రతినిధిసభ

4-6 తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు దర్బారుహాలులో సభ జరిగినది. బుర్గు గూడ న్యాయమొసంగిరి. వై ర్య విషయము మరల వాలోచనలోనికి వచ్చినదని తెలిపిరి. వేకమునందు రాజకీయాంధోళములు చాలకలరము కలుగజేయుచున్నాను. దౌర్జన్యములు ప్రజలముగా నున్నది. బ్రిటిషు దొరతనమును తొలగవ్రోయుటయే వారిసంకల్పము. దేశమంతయు అల్లరులలో నిండియున్నది. మన చిన్న కాష్ట్రమున కల్లలులు తేకుండుట మన అదృష్టము. కాష్ట్రమున అసహాయాద్యమ విమలీజము మెలకెత్తుట కిచ్చు భూసార మననుకూలము. మనము రాజకీయములందు వెనుకబడియుంటిమని మీరు చింతింపవలెను. మనమైన పూర్తిగా తప్పించుకొనలేదు. మత్స్యసాన నిరసనోద్యమము కొలె తొందర కలిగింపకుండ పోలేదు. 10 వేలు ఆదాయము తగ్గిపోయినది. బ్రిటిషు దొరతనమువారు పన్నులు హెచ్చించుచున్నారు. అన్నివస్త్రపుటను భరలు హెచ్చును. ఇందులకు అసహాయదారులే బాధ్యులు. వారి నాయకుడే యుత్తరవాది, అని బత్తు గారు నడిచిరి.

ఆంధ్ర యువజన స్వరాజ్యసభ.

ఆంధ్ర యువజన స్వరాజ్యసభ 1921 సం. మార్చి నెల 8 వ తేదీన రాజుపేటలో 7 గురు సభ్యులతో గాఢపడినది. శ్రీయుతులు మహారాజు అన్నపూర్ణయ్య, భరణి గుడ శేషగిరిరావుగారు తాత్కాలిక కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిరి. సభ్యుల స్వరాజ్యసిద్ధికి / కాంగ్రెసుకు సర్వవిధముల సహకారమును, ఆంధ్రయువజనములందఱు వికసనమును పెంపొందించి, ఆంధ్ర యువజన వ్యక్తిత్వమును వెల్లడించుటకును యాసభ స్థాపించబడినది. 16 సం. మొదలు 20 సం. మునుపటి కాలమునకు ప్రతి ఆంధ్రయువకుడు; యువతీయు నీ సభలో సభ్యుడుగా చేరవచ్చును. సంవత్సర చందా రూ 1 మాత్రమే, కాంగ్రెసు సంఘములందు 21 సం. లకు తక్కువ కాలమునకు యువకులు చేరుటకు పిలువేడు గమక వారు సంఘ భావముతో దేశ సేవ చేయుటకు యాసభ అవకాశ మొసగుచున్నది. మొట్టమొదట యాసభ ఆసహాయాద్యములలో చేరిన విద్యార్థులచే స్థాపించ బడినది. 16-4-21 తేదీన సభ్యుల నిందలు సమావేశమయి యాసభకు రాష్ట్రీయసభగా చేయ నిశ్చయించి రాజుపేటలోని తాత్కాలిక శ్రేణిద స్థానముగా నుండునట్లు తీర్మానించిరి. ఆసమావేశము నందే సంవత్సరమునకు కార్యనిర్వాహకసభము నెన్నుకొనిరి.

- అధ్యక్షులు :- మ.రా.శ్రీ, టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు.
- ఉపాధ్యక్షులు :- " కొండేగుల రామచంద్రరావుగారు.
- కార్యదర్శి :- " మహారి అన్నపూర్ణయ్యగారు.
- సహాయకార్యదర్శి :- " దేశరాజు రామచంద్రరావుగారు.
- కోశాధికారి :- " ఏతేశ్వరపు ప్రసాదరావుగారు.

ఇంకా 6 గురు సభ్యులతో కార్యనిర్వాహక సంఘము యేర్పాటుచేయబడి. 5 గురు సభ్యులన్నవో ఆంధ్రదేశమున ప్రతిగ్రామమునందును ఉపసంఘమును, స్థాపించవచ్చును. మా కార్యాలయమునకు చేరిన వాస్తవకాము ఇప్పటికి ఒక్క పెద్దాపురమునందు మాత్రమే 20 మంది సభ్యులతో నొక యువ సంఘము నెలకొల్పబడినది. ఆ యువసంఘమునకు శ్రీయుత ఆంకరాజు శంకరరావుగారిని కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనిరి.

సభవారు 10 వ సంవత్సరములో కాంగ్రెసు ప్రచారమును చేసియుండిరి. కరపత్రముల ప్రచురణ, కాంగ్రెసు సంఘములలో సభ్యులను చేర్చుట, తిలకు స్వరాజ్యసిద్ధిని వనూలు చేయుట, గ్రామములందు కాంగ్రెసుసంఘములను స్థాపించుట మున్నగు విషయముల పాటుబడి పనిచేసిరి. అందు ముఖ్యముగా కరపత్రముల ప్రచురణవల్ల సభవారు చేసిన సేవ యపారము. ఆసహాయాద్యములను ఆంధ్రరాష్ట్రమున నలుదెసలందుం దింకను వ్యాపించి దినుములలో కరపత్రముల ప్రచురణకు కొలదిమంది మాత్రమే పూనుకొనినపుడు సభవారు రట్టికార్యమునకు గడచిరి. 6 ప్రచురణములను చేసిరి. ఈ కరపత్రములు ఆంధ్రరాష్ట్రమున తిరుగు అందు ముఖ్యముగా గోవావరమునందులందును బాగుగా వ్యాపించినవి. ఈ క్రిందికరపత్రములు సభవారిచే ప్రకటింపబడినవి.

- (1) హిందూదేశము—పూర్వప్రస్తుత స్థితులు (2) భాగతి యలకు జరిగిన ఆవమానములు, గ్రంథకర్త మహారి అన్నపూర్ణయ్యగారు, (3) రాట్టము మహాత్మ్యము (గ్రంథకర్త దేశరాజు సత్యసుబ్రహ్మణ్యంగారు, (4) స్వరాజ్యము సహాయనిరాకణము (గ్రంథకర్త కొండేగుల రామచంద్రరావుగారు (5) లోక మాన్యుని జీవితము (గ్రంథకర్త మహారి అన్నపూర్ణయ్యగారు (6) ఇండియా ప్రభుత్వ దివాలా (గ్రంథకర్త ఆంకరాజు శంకర రావుగారు.

ఇందులో మొదటి కరపత్రమును ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము చేసికొనిరి. నాలవకరపత్రమును ప్రకటించినందులకు కార్యదర్శిని యెందుకు ప్రాసిక్యూటు చేయరాదో సంజాయిషీ యియ్యవలసిందిగా గోవావరజిల్లా మేజిస్ట్రేటు (జేకె.దొరగారు నోటిసుపంపగా 4-1-22 వ తేదీన కార్యదర్శి తుమాఫణ పత్రము నిచ్చుటకు నిరాకరించిరి. ఆకరపత్రములో రాజుద్రోహము న్నడన జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు నెలగిచ్చిరి. 6 వ కరపత్రము మహారాష్ట్ర ప్రకటనమును మొక ఇంగ్లీషు వ్యాసమునకు ఆంధ్రీకరణము. ఈ కరపత్రము పెద్దాపురం ఉపసంఘమువారిచే ప్రకటింపబడినది. పెద్దాపురం సంఘమువారు కల్లుపాటల సందర్భమున అపారమైన సేవచేసిరి.

ఇంతవఱకు 4 గురు సభ్యులు శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమున కేగిరి. వారిసామముల పిట బొందుపఱచుచున్నాను. (1) బహ్యుత్సవ సుబ్రహ్మణ్యంగారు (2) మచిరాజు రామచంద్ర

వృత్తాంతలేఖలు

తోట నల్లూరు.

(ఒక విశేషమును నుండి)

మార్చి 2:—ఈ సంవత్సర మాఖ బి|| 10 మొదలు ఫాల్గుణ బి|| 2 వఱకు శ్రీమల్లేశ్వరస్వామి కళ్యాణోత్సవము ధర్మకర్తలలో నొకరగు కవలంక వీరయ్య అయ్యవార్లగారి పరిపాలన క్రింద మిక్కిలి జయప్రముఖ జరిగినది. ఈ యుత్సవ సందర్భమునగానక కొ వికారదులగు బ్రహ్మశ్రీ హరి నాగభూషణము, వారణాశి బ్రహ్మయ్యగారును; వైకాగ్రాణులగు బి. శ్రీ, కాశీనాథుని శైవమూర్తి, ములుగు శివానందముగారును; మార్దంగిక శ్రేష్ఠులగు బ్రహ్మశ్రీ వారణాశి ఘంటయ్య, ముత్తేవి రంగాచార్యులుగారును; హరిక థానిపులులగు బ్రహ్మశ్రీ నేతి లక్ష్మీ నారాయణ, వెణుతురుమిల్లి వెంకట్రావు, రాయబోలు చంద్రమౌళి, వంక సర్వయ్యగారును; భక్తిప్రధాన గణులై వచ్చి ప్రతిఫల సూక్ష్మముగ తమ విద్యాకౌశలము వెల్లి విరియునట్లు సభలగావించి సభ్యుల నానందాభి నోలబడించిరి. నేతి లక్ష్మీనారాయణగారి హరిక థాకధనము ప్రస్తుత దేశకాలోద్ధరణ విషయ సమీక్షితమై సభ్యులలో పెక్కువఱకు దేశకార్య దీక్షితులను గావించెను. రథోత్సవము గాంధీ భజనలతో సత్యుత్సాహముగ జనపబడినది. అనంతరమున పంచమ నాటకులచే హరిశ్చంద్ర ప్రదర్శింపబడినది. నిమ్మజాత్యుద్ధణమునకు ప్రథమ నోపాసమో యనునట్లు స్వచ్ఛాచ్ఛారణములతో నాటకపాత్ర లన్నియు బహురక్తిగా నాటకమును ప్రదర్శించిరి. ఆన్నిదానము విపులముగ జేయబడినది.

తెక్కలి

(ఒకవిశేషమునుండి)

ఆయుర్వేదసభ

మార్చి 2:—నిన్నటినినను సాయంకాలము 5 గ|| 30 నిము వఱకులకు గంజాంపండుల తెక్కలిగ్రామమున మహారాశ్రీ టంకాల సాంబమూర్తిగారి భవనమునందు బ్రహ్మశ్రీ ఊట కూరి గోపాలరావు పంతులుగారి యాధిపత్యమున నొక యాయుర్వేదసభ జరుపబడినది. ఇందు ఆయుర్వేద ప్రాశస్త్యమునుగూర్చి అధ్యక్షులు విపులముగా నెలవిచ్చునట్లు రాజు మహేంద్రవర పురపాలకవ్యవస్థలు, 12 వ అభిలభారత ఆయుర్వేద సమీక్షిత సంచారకార్యదర్శులగు శ్రీయుతులు కొలాలప్పల వసంహము, తెజవాడ వెంకటస్వామి నాయుడుగారు 13 వ ఆయుర్వేద మహాసమ్మేళనము రాజు మహేంద్రవరములో జరుపుటకు గూర్చియు నందులకు ధనసహాయ మునకల్గెను. ఆయుర్వేద మహాసమ్మేళనము జరుపువిషయము లో మహాభండలివారు చేయవచ్చు కృషిని గురించియు నెల విచ్చిన తరువాత శ్రీయుతులు వైద్యభూషణ వెంకటరమణ మిశ్ర, వైద్యరాజు నిలవజీ సంతోషరావు, వైద్యరాజు సర సింహ సంతోష రావుగారు ఆయుర్వేదప్రాశస్త్యమునుగూర్చి చాల విపులముగా ముచ్చటించిరి. పిమ్మట రాత్రి 8 గ|| లకు సభాధ్యక్షునికి వందనములతో సభ ముగిసెను.

మూర్తిగారు (8) నమ్మివీను వెంకట సుబ్రహ్మణ్య కృష్ణారావు గారు (4) పండిలి మల్లికార్జునరావుగారు. మొదటి ముగ్గురు ఇంకను వెరసాలయందేయున్నారు. నాల్గవవారు హిందీవిద్యాధ్యసనమునై ప్రయాగ వెళ్లగా నచ్చట ఆయనను జట్టుకొని ఒక నెల కఠినకృత్ విధించిరి. నెల సమాప్తియైనందున వారిచ్చటకు వచ్చియున్నారు.

జమాఖర్చులు:—2-22 వఱకు—

	జమ	ఖర్చు
రు-అ-వై		
చందాల వనూలు	70-8-0	
కరపత్రముల ముద్రణకొరకు ఖర్చు		136-8-0
ప్రయాణపు ఖర్చులు		1-8-0
చిల్లర అమ్మ పనులు ఖర్చు		3-0-0
పోస్టల్ ఖర్చులు		4-2-0
స్వేదనీ ఖర్చులు		6-0-0
కరపత్రముల అమ్మకం వనూలు	130-14-9	
ప్రింటింగు పేపరుమీద నిల్వ		40-0-0
నిల్వయున్న సొమ్ము		10-4-9
మొత్తము	201-6-9	201-6-9

రాజుమర్చి, మహారి అన్నపూర్ణయ్య, 5-1-22 కార్యదర్శి, ఆంధ్ర యువజన స్వరాజ్యసభ.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిశేషమునుండి)

మార్చి 4:—కల్లుపేటముల సందర్భమున సామూరు వాస్తవ్యులగు 7 ఆసహాయవారులమీద మూడు నెలలక్రిందట పోలీసుచారు కేసు పెట్టిరి. వారి కేసును ఆయిదు నెలలు కఠిన విధింపబడి 8 తేదీన నెల్లూరుజైలునకు తీసికొనిరాబడిరి. కావలిలో సారాయి నెలములకు సంబంధించిన 188 సెక్స్ కేసు మరల 15 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

ఒరంపురం

(ఒకవిశేషమునుండి)

బ్రహ్మపుర నాయకులు జయలులో సందర్శింపబడుట

మార్చి 2:—శ్రీయుత న్యాపతివారాయణమూర్తిగారు (ఆంధ్రవాణిసంపాదకులు) సుమారు 9 పానులు బరువు తగ్గి పోయిరి. గాని చాల ఆరోగ్యముగా నున్నారు. బాన్స్ లీలో కరిగింకుమిటివారి తీర్మానము మహాత్ముని ధూర్ద్వప్తియు, జాగరూకతను తెలియజేయుచున్నదని వారనిరి. మొన్న ఢిల్లీ లోని తీర్మానములను గూడ పూర్తిగా నామోదించిరి. వారికి జయలులో నెట్టి ఇబ్బందియును లేదటగాని, జయలు అధికారు లిచ్చు ఉప్పయినను, చింతపండును చాలట లేదనిరి. జాజి సార్వభౌముని అతిథులకు ఉప్పచింతపండు గూడ చాలకుండ నిమ్మట చాల ఆసభ్యముగా నున్నదని నవ్వునుచెప్పిరి.

శ్రీయుత గారివద్ద గిరిగారు. రెండుపానులు మాత్రము తగ్గిరి. తాము చాల సంతోషముగా కాలమును వెళ్లెనుచు నున్నామనిరి. నాయణమూర్తిగారు చెప్పిన సంగతులనే గిరి గారు గూడ చెప్పిరి. శ్రీయుత వున్న కరామలింగం పంతులు గారు, నాభి రామకృష్ణారావుగారు, మల్లాది కృష్ణమూర్తి గారు, పరాంకుశం శ్రీరామమూర్తిగారు అందఱునుగూడ చాలసత్సహాయులొన న్నారు. ఈనెల 14 వ తారీకు వీరిసందర్శిని విడుదలచేయుదురు.

తిలకు స్వరాజ్యసిద్ధి

బ్రహ్మపుర యువజన సంఘమువారు కన్యాకుల్కము అనునాటకమును ప్రదర్శించి రూ 200 లను తిలకు స్వరాజ్యసిద్ధికిచ్చిరి.

మానుమంత రాయ నిర్వాణము

27-2-22 తేదీన కీర్తిశేషులైన శ్రీయుత కోపల్లి హను మంతరావుగారి ఆకాలమరణమునకు రాజు మహేంద్రవర పూరు లకు గలిగిన విచారమును వెల్లడించుటకు ఒక బహిరంగసభ జరిగెను. మ.రా.శ్రీ న్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు ప్రధాన నాధిపత్యము వహించిరి.

సుబ్బారావు పంతులుగారు ప్రారంభమున మానమంత రావుగారియొక్క ఆడంబరకీర్తినైన దేశ సేవనుగించి సుబోధకముగా నుపస్వసించిరి. మానుమంతరావు పంతులుగారు స్థాపించి, నెంచి పోషించిరి. ఆంధ్రవాణియొక కాలయొక్క పనిని నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించు బాధ్యత ఆంధ్రులమీద నున్నదనియు, ఆ బాధ్యత నిర్వహించుటకు ఒకలక్షగాక, అనేక లక్షలరూపాయలవరకు మనియు, అధమును ఒకలక్ష రూపాయలైనను ప్రోగుజేయుటకు ప్రతిగ్రామములోను సంఘము లేవడి సొమ్ము సమకూర్చుకలె ననియు హెచ్చరించిరి.

అంతట ఈక్రిందితీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినవి.

తీర్మానములు.

1 'బందరు ఆంధ్రజాతీయ కళాకాల స్థాపకులును ప్రధానోపాధ్యాయులు నగు శ్రీయుత కోపల్లి హనుమంతరావుగారి ఆకాలమరణమునకు చింతించుచు ఈరాజు మహేంద్రవరపు జనులు వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

2 'మానుమంతరాయ నిధి' బందరులో ఏర్పడిన కమిటీ వారికి తోడ్పడి వారు తమజీవితమును ధారపోసి నెలకొల్పిన జాతీయకళాకాల కళ్యాణముగా జరుగుటకు అధమును లక్ష రూపాయలు సమకూర్చుటకు ఈసభవారు అందరిని ప్రోత్సహింపచుచున్నారు.

వకటన

రాజుమర్చి తాలూకా కోరుకొండ అగ్రహారము కాపురములు గడ్డం వీరభద్రుడుకు ఆదమాసములు నుంచి మతిపోయినది గంజాయి కాలపట్టచేత పోయినది. ఈయనగారు వ్రాసిన క్రయదస్తావేజులు తనభావిత్రములు చెల్ల సేరవు. ఈ వీరభద్రుడుకు 1 నుబ్బన్న, 2 సాంభమూర్తి, 3 బ్రహ్మం అను ముగ్గురు కుమార్తెలు వున్నారు. ఆస్తి యావత్తు బాయింట్లుగా నున్నది. కాబట్టి యెవరు వ్రాయించుకొన్నను చెల్ల సేరపని ఈ ప్రతికామూలముగా ప్రచురపరచదయినది. 8492

గడ్డం వీరభద్రుడు కుమారుడు నుబ్బన్నవ్రాల్చు, సాకిన్ కోరుకొండ అగ్రహారము.

జాబులు

గుంటూరు అన్నదానసమాజము

కడచిన ఫిబ్రవరి నెలలోనుండి యీ సమాజము తగవున నున్నది. సంతకములు 4, కి 228 మంది చీకలకు భోజన మొసంగబడినది. వ్యాపతి మామంతరావు కార్యదర్శి.

గుంటూరు జిల్లాసంఘము

క్రొత్త ఎన్నికలు

గుంటూరు జిల్లా అన్ని తాలూకాలలోను, అన్ని ఫిర్యాదులలోను ఎన్నికలు మొదలై మార్చి 20 తారీఖునాపుగా జరుగవలెను. ప్రతి తాలూకాలో అందరు జాభాధికారులను, ఉద్యోగులను పనిచేయువారిందరను ప్రతిఫిర్యాదులోను ఎన్నికలు క్రమముగా జరుగునట్లు చేయి ప్రార్థితులు. జిల్లాసంఘమునకు ప్రతినిధిసభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిన వారిపేర్లు, చిలునామాలను, ఎన్నికలయినవెంటనే జిల్లాసంఘమునకు తెలియజేయ ప్రార్థితులు.

గుళ్ళపల్లి రామకృష్ణయ్య

గుంటూరు జిల్లా సంఘ కార్యదర్శి.

పశ్చిమగోదావరి మండలమహాసభ

మట్టపాలెము

1. నర్సాపురము పురమంజిరమునందలి సమావేశమైనదలగా యీ మహాసభ కార్యకర్తల సంఘ మేర్పరచబడినది.
2. ఆహ్వాన సంఘసభ్యులందరకు 5 లకు తక్కువగాని చందావసూలు చేయటకు నిశ్చయింపబడినది.
3. మహాసభ యీ నెల 26 వ తారీఖున మట్టపాలెములో జరుపబడును.
4. ప్రతినిధి రుసుము 1 రూపాయి ప్రేక్షకుల రుసుము లేదు.
5. బస, భోజన వసూలుండరీకిని యుద్ధితు.
6. అధ్యక్షుల నామములు త్వరలో ప్రకటింపబడును.
7. నర్సాపురము తాలూకా వాసులు ఆహ్వానసంఘములో నెక్కువగా చేరి సభ జరుగవలయుగా జరుపుదురు గాక యని కోరుచున్నాము.
8. నర్సాపురము తాలూకా మహాసభ మట్టపాలెములో నెల 27 వ తారీఖున జరుగును.

తాడేపేటి ప్రకాశరావు,

ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి, పశ్చిమగోదావరి మండలమహాసభ.

గడచిన నియోగి భోజనసభ

నిడదవోలు

దుందుభివర్మ జ్యేష్ఠమానమునందు గడచిన నియోగిమహాభోజనసభను, కృష్ణాజిల్లా "నిడదవోలు" నందు జరుపబడుటకు కర్తవ్య నివాసులును కాభాభిమానులునును బ్రహ్మశ్రీ ఆచంట హర్యనారాయణశర్మ వ్యాప్తవర్తకశర్మ బాపర్తి వెంకట మామంతరావు, ముళ్ళపూడి వెంకట్రామశర్మ ప్రభృతులు మాట్ ఆహ్వానమును పంపియున్నారు. ఈ నెలలోనే తిరిగి నిడదవోలునందు ఆత్మే పులప్రముఖులు నియోగిలసమకూర్చి స్వాగత సమితిని స్థాపించి సభా నిబంధనల నిర్వహించవలయుగాన నిడదవోలు తణుకు- కొవ్వూరు, మొదలగు ప్రదేశముల నందుండు స్వకాభియులందరు మాకు తగులవలసి నిచ్చుటను సన్మాన సంఘమునందు తాము చేరి తగు సహాయము చేయుట ను సర్వప్రార్థితులు.

ఇదిగతము గడచిన సభను భీమవరమునందు జరుపుటకు గం మామములక్రిందట సన్మానసంఘమును మోత్పాటుచేసి యుండిమిగాని దైవిక ప్రతిబంధకములచేతను ప్రధానమంత్రిగారు ఆహ్వానము లేక ప్రయత్నము సల్పినందునను ఆ సమయమున కచ్చట మహాసభ జరిగి యుండలేదు.

ప్రస్తుతము "నిడదవోలు"నందు జరుపుటకు ఆ పురనివాసులు ఆహ్వానమును పంపియుండిరి. భీమవరముకంటె నిడదవోలునందలి లైలు పడనలు గోడుమొదలగు అనుకూల పరిస్థితులుండినందున వేసంగి జినులుయందు సభను జరుపుటకు ప్రయత్నము జరుపబడినదని విశదపరచుచున్నాము.

జిల్లామహాభోజనసభా ప్రధానమంత్రి

శ్రీ బై.మ. కోటిశ్వరశర్మశాస్త్రి,

వెద్రాపురంతాలూకా కార్మికులసంఘము

3-2-1921 మొదలు 1-3-1922 వరకు జమాఖర్చు

జమ:	ర	అ	పై
తెలకుస్వరాజ్యనిధి కనూలు	3195	0	8
పావలా చందాలు	107	15	0
జాతీయ పాఠశాలవన	469	14	11 1/2
రాటుములు	234	8	0
జిల్లా సంఘమునా రివ్యూ గ్రాంటు	542	0	0
మొత్తము	4547	6	7 1/2

శ్రీయుత ముప్పన చిన్నరాజుగారివల్ల ముప్పదిరూపాయలు ఖర్చుముగా యిచ్చబడి పేదలకు పంచివెట్టబడినది.

ఖర్చు:

జిల్లా కార్మికుల సంఘమువారి ద్వారా	938	8	5
రాష్ట్రీయ సంఘమునకు పంపినది.	831	15	3
ప్రచారణలక్ష్యములు నిమిత్తం	652	11	6
ప్రయాణపుఖర్చులు	1544	13	4
జాతీయపాఠశాల నిమిత్తం	191	7	9 1/2
వికటచిల్లర ఖర్చులు	143	13	8
రాటుములనిమిత్తం	14	12	0
ఆఫీసు అద్దె	4530	3	0
అన్యఖర్చులు	4488	4	6 1/2
మొత్తం రు	59	2	1

వెద్రాపురం } కొల్లూరి రామశాస్త్రి,
3-2-22 } చంద్రగిరి సోగియ్య.
సహస్తి కార్యదర్శులు,
వెద్రాపురంతాలూకా సంఘము.

విశాఖపట్నంజిల్లా, ఫిర్యాదగ్రామసంఘ కార్యదర్శులకు హెచ్చరిక

మాతన సంవత్సరపు జిల్లా కార్మికులసంఘసభ్యుల ఎన్నికలు జరుగనున్నవి. ఆయా ఫిర్యాదగ్రామసంఘుల కార్యకర్తలు మార్చి 19 వ తేదీలోపున సభలను గావించి, ఎన్నికలు చేయించి, మాతనజిల్లా జాతీయసంఘసభ్యుల పేర్లను జిల్లా సంఘ కార్యదర్శిగారికి తెలియజేయవలయును. మాతనసంవత్సరపు చందాలు చెల్లించినవారలే ఎన్నుకొనట కక్షికారముగల వారు గావున, ఆయా ఫిర్యాదగ్రామసంఘముల కార్యకర్తలు మాతనసంవత్సరపు చందాలు త్వరలో వసూలు చేయుటకు హెచ్చరించుచున్నాము. మాతన జిల్లాజాతీయసంఘ సభా ప్రథమసమావేశము మార్చి 26 తేదీన విశాఖపట్నంలో జరుగును గావున సభ్యులు ఆసభకు తప్పకదయచేయి ప్రార్థితులు.

మ.రా:—ఆహ్వానపాటారు కార్మికు తీర్మానానుసారము 18 సంవత్సరముల వయస్సుగలవారుగూడ కార్మికుల సభ్యులుగా చేరవచ్చునని తెలియజేయుచున్నాము. మ. కోదండ రామస్వామి, కార్యదర్శి, విశాఖపట్నము.

మహాభారతరాత్రి - జలివె

ఏలూరునకు పది పూడెండు మైళ్లదూరములో నున్న బలివోలో మహాభారతరాత్రి శ్రీ గాయలింకర్వోస్వామి వారి కార్యణమహాత్మన దర్శనార్థమై తాలూకాలోని ప్రజలు రమామి రెండులక్షలకుపైగా వచ్చియుండిరి. ఈస్వామి ధర్మకర్తలు నూజికు జయింతారులు ఈ సమస్యనునకు శ్రీ పుయ్యూరు జయిందారువారికి. ప్రజాసౌకర్యమునకై వారు గాని గవర్న మెంటువారు గాని ఏర్పాటు లేదుయు చేసినటుల కనుపించును. ధర్మకర్తలకు ప్రజలే కొన్ని సౌకర్యములను కలిగించిరి. ఏలూరు నర్తకశ్రేణులకు బాడ్డు కుటుంబమువారు బ్రాహ్మణ, వైశ్యకులవలెను, కారివర్తవారు బ్రాహ్మణ శ్రేణులవలెను అన్నవాసమును విరివిగ గావించి వంద్యులైరి. పుయ్యూరు జయిందారుగా రాకగోజున రెండు మాడు వందల బ్రాహ్మణ్యమునకు మాత్రము కొణముగా తింటి సంతకము గావించిరి, మహాత్ముని నామస్మరణము గావించని యాత్రికుడొక్కఁడును ఆచరకనుపితలేదు. ఏలూరునుండి వచ్చిన కాంతిపైస్యము అత్యధికముగ ప్రజాసేవ గాంచినది గాంధీ సహాత్ముని పటమును దేవతాయుత్సవసమయముందు వాహనమునకు గట్టకూడదని జయిందారి యుద్ధోగ్గియులు అటకాయించిరి. అందుచే నాయూరెంపు యుత్సవమును యాత్రికులందరు బహిష్కరింపగా, ఏతల్లి సంఖ్యాకులతోనో దానిని నెరవేర్చుటకు వినుచున్నాము. మొత్తమునాద ఎట్టి అలజడియు లేకుండ యాబలివె తెరునాళ్లు ముగిసినవి! వచ్చివలనము బుడ్డక్రిందను, తుప్పలమరుగున వంటలుచేసికొని కాలము బుచ్చు పలసినవచ్చినది.

ఆంధ్రనాటక పరిక్షాకార్యసానము, ఏలూరు

ఇదివరక 12-11-18 సంవత్సరమున హేలాపురంబున ఆంధ్రనాటక పరిక్షాసంఘము ఏర్పరచబడినది.

ఈ సంఘమువారిచే మహాభారత నాటకవి కార్యక్రమ నారాయణరావు పంతులుగారిచే వియింపబడిన చింతామణి (విశ్వయంగళ) అనునాటకమును వారి అనుమతిచే పరిక్షానాటకముగా యేర్పరచబడినది. చింతామణి నాటకపు నాటక ప్రకారము యావత్తునాటకమును ప్రదర్శించవలయును. నాటకము మొత్తముమీద చక్కగా ప్రదర్శించువారికి రు 300 లు కిమ్మరుగల ఒకవెండి పరస్వతిగ్రహము బహుమానముగా నియ్యబడును. యీ నాటకములో 1 టిక్కెటు 2 చింతామణి రి రాధ 4 భవానిశంకరుడు 5 సుబ్బి శెట్టి 6 శ్రీవారి 7 శ్రీకృష్ణుడు పాత్రధారులకు క్రింది వివరించబడిన ప్రకారం బహుమానములు నియ్యబడును. నాటకములు దెజవాడ శ్రీ మారుతీ మోతే హోలులో ప్రదర్శింపవలెను.

1. ప్రతిసంఘమువారును తాము పంపుకొను దరఖాస్తుతో కూడారు 5-0-0 లు ప్రవేశరుసుము వైసు ప్రసిడెంటుగారికివద్దకు ప పవలెను 2. ప్రదర్శనానుకూలములగు రుస్తులునాచే తెచ్చుకొనవలెను. 3. నాటక కాల తైలు, తిలక, వాగ్దానియం యిచ్చుట వుడతముగా నియ్యబడును 4 18 నుండి మెంబరుకు రాకపోకలకు లైలు చార్జిలు భోజన కడుసాయములు చేయబడును. 5. శ్రీనాటక సమాజములుగాని, శ్రీలక్ష్మి నాటకసమాజములుగాని, దరఖాస్తులు పంపకూడను. 6. దరఖాస్తులు 20-3-22 తేదీలోగా వైసు ప్రసిడెంటుగారికివద్దకు పంపవలెను. 7 పరిక్షా ప్రదర్శనములు 1-4-22 తేదీ మొదలు ప్రారంభింపబడును. 8. ఏయే సమాజములు ఏయే తారీఖులన ప్రదర్శింపవలయునో దరఖాస్తులు వచ్చిన పిదప రివ్యూకి పుత్తెరముల ద్వారా తెలియపర్చబడును. ఆలా తెలియపర్చబడిన తేదీలకు ఆయా సమాజములవచ్చి ప్రదర్శించుటకు వారి వారి దరఖాస్తులు రద్దుచేయబడుటయే గాక తిరిగి ప్రదర్శించుటకు అవకాశముయ్యబడును. దరఖాస్తులు అయికింటికి తక్కువ గావచ్చేయెడల నటు కములు ప్రదర్శింపబడక ప్రవేశరుసుము తిరిగి పంపించబడును. గెలుపొందినవారికి బహుమాన పత్రములు యెప్పుడు యిచ్చునని నాటకముల ప్రదర్శనానుకూలము తెలియపర్చబడును. సభ స్వతీర్థిగ్రహమును పొందవలెను. అట్లు ప్రదర్శించునాటకమునకు వచ్చు ద్రవ్యములో హాలు అద్దె మున్నగువి పోను మిగిలిన సాము ఆసమాజమువారికే నీయబడును. దరఖాస్తుపంపువారు యిందుతో పంపు దరఖాస్తు ఫారంబొంద సంకేతముచేసి పంపవలెను.

మ.రా:—అన్ని విషయములలోను సంఘమువారి తీర్మానము ప్రకారము నడచుకొనవలయును.

బహుమానముల వివరము.

మొత్తమునాద నాటకము చక్కగా ప్రదర్శించు సమాజమునకు వెండి సరస్వతి గ్రహము కిమ్మరు	రు 800
విశ్వయంగళ పాత్రధారునకు బంగారు పతికము విలువ	రు 116
చింతామణి	రు 116
భవాని శంకరుని	రు 75
రాధ	రు 60
సుబ్బి శెట్టి	రు 60
శ్రీవారి	రు 35
శ్రీకృష్ణుడు	రు 30

ప్రెసిడెంటు:— శ్రీరాజా నారాయణ అప్పారావు బహద్రు జయిందారు గారు, పాల్యం: భద్రాచలం అండు నిడదవోలు వస్తారా.

వైస్ ప్రెసిడెంటు:— శ్రీ మోతే నారాయణ రావు జయింతారుగారు, విస్సాపేట అండు నిడదవోలు వస్తారు. కార్యదర్శి:— కొవ్వేళ్లగోట మూర్తిప్రకాశరావు.

హిందూ ధియేటరు, బెజనాడ బెజనాడలో నున్న శ్రీ మారుతీ మూతే హాలులో ఈ నెల 9-వ తేదీ గురువారము

స్వారోచిషమనుసంభవము అను నాటకము ప్రదర్శింతురు.

రాత్రి 9-30 నిమిషములకు ప్రారంభము.

టిక్కెట్ల వివరం:—2-0-0, 1-8-0, 1 0-0, 0-8-0, 0-4-0 శ్రీలకు 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0

V. Venkatadry, Stage Manager. D. Narasayya, Secretary.

(3081) "కత్తికట్టలు"

కత్తికట్టి గట్టి గజము పొడుగు గలది. సాగరమున.
1-కి రూ 4-0-0.
దజను కొనువారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చులే.
కలయువారు ఆర్డరుతో పేకరూపాయి
అదాన్సు కంపనలను. వి. వెంకటేశ్వర్లు అండు కో
కట్టట్టు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
వెద్రాపురం, (గోదావరిజిల్లా)
కత్తికట్టి అదాన్సు: "ఇంద్రప్రస్థ" వెద్రాపురం.

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము
ప్రతిమనుషులను ప్రతిదినమును మిక్కిలి యోగ్యులొకరము.
ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టినతేది, నక్షత్రము,
మొదలగువి అవసరములేదు. సులభమైన తెలుగులో వ్రాయ
బడినది. గొప్ప సర్టిఫికేటులను పొందినది. వెల 1 రూ
ప్రస్తుతం ఏలూరు నడ జడ్జిగారు అధికారముగా రాఫు
పంతులు. సి. పి. వి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసి "నాల్గవ దానిని
తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంకోచము
కలిగించునని నానిశ్చయము." పుస్తకములు కలయువారు యీ
దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.
తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము
[2863] బోడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము (పతులు తప్పకు!!)

PART I

జన్మనక్షత్రము, పుట్టినతేది కళ మున్నగువి లేక
సంవత్సర ఫలితములను గ్రాహకము రీతింగులో సహ యెన్ని
సంవత్సరములైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే
తెలుసుట తాము వ్రాసికొనగలరు. భవము, సంకారము మున్నగు
ద్యావభౌతములతో మీమీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొన
గలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీనివెల రూ 2 మాత్రమే.
గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,
[8291] ఖంకోట, విశాఖపట్నం, జిల్లా.

**వైద్యరత్న పండిత,
డి. గోపాలాచార్యగారి**

రక్తశోధక

చర్మరోగములకు అమృతము వంటిది.
మొటివలు, కురుపులు, మేహపాదలు, గండ
మాలలు, గవామేహము, రసకట్టు, మేహవాత
బొప్పలును బోగొట్టును. చెక కర్మమును రూపు
మాపును. రక్తమును శుద్ధిపరచి శరీరమునకు ఆరో
గ్యమును హెచ్చించును. వెల బుడ్డి 1-కి రూ 8.

చందనపాశన

కఫరోగులకు వలప్రసాదిని.
చీకాల్పు దగ్గును, ఉబ్బుకపు దగ్గును, తుయ
దగ్గులను, పోగొట్టుటలో ప్రకృతమైనది. గుండె
కాయకు ఉపశమింపింపట యొక్క కలులమును
గలిగించును. కఫము జలుబుచే బాధపడువారికి
అమృతము వంటిది. వెల బుడ్డి 1-కి రూ 8.

దంత చూర్ణము

ప్రతిదినము దీనితో దంతధావనము చేసిన
దంతములకు నుంచి పుటుకము నిచ్చును.
వెల బుడ్డి 0-4-0 అదాన్సు

అయుర్యేదాశ్రమం,

41, ఆచారప్పస్వామి, జి. టి. మదరాసు.
కంటినిలాసము: పండిట్ - మదరాసు.

**మలయ చందనము.
గనేరియా**

కభ్యనులేదు. పిత్తారోగిలో కనిలేదు.
ఎలుపు, తెలుపుకప్పు, అను మూడు
విధముల గుండ్రమును చూడు ఖా
టలలో మూడును. శ్రీలంకాకు
వ్యాధులకు మూడే ఇది లాభము
(1251) దబ్బీ 1-కి వెల 2-4-0
! కండ్లీ (మలయచందనమున కనుపానము) కొమ్మ 8-0-0
[1251] గంధర్వపార్శ్వసి, రాయవరం. (గోదావరి)

దంత చూర్ణము

వెల బుడ్డి -కి 2-0-0
ఈ భుజిచూర్ణముతో పండు తోముటలను చిగుళ్లనుండి
రక్తము ప్రవించుకుండును. నోటి దుర్బుధములేక యుండును.
పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమృతాంజనం దీనితో పొంబాయి, మదరాసు.

నివ్వమగ రియాయతేయదీన కాశ్మీరీయ కౌషధము.
అంధ్ర ఆయుర్యేద ఫార్మసీలో వారకును.
తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని
కాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
మీనేజర్, అంధ్ర ఆయుర్యేద ఫార్మసీ,
12, హైన్స్ రోడ్, హంటురోడ్ - మదరాసు.

అయుర్యేద వైద్యసంగ్రహము

ఇది చిరక, శుభ్ర, వాస్తవ మతానుసారముగను,
అనురూపియముగను, సులభపాఠ్యము లగు 600 చికిత్సలను
తెలుపు సర్వోధికాజము. దీనియందు సమస్తవ్యాధులకు వైద్యుని
సహాయ మవసరము లేకుండా తమంతట తాము, తాత్కాలిక
మందుచేసి ఉపయోగించుకొనదగిన లఘుతరయోగములే గలవు.
ప్రతిభాషామందును, ప్రతివైద్యునియొద్దను వుండదగినది.
పుస్తకము 1-కి రూ 1-4-0; పి. వి. 0-8-0 [2]
పి. కె. పి. అండు కో, అంధ్ర ఆయుర్యేద గ్రంథమండలి,
[8351] పెరిదేవి - నల్లూరుజిల్లా

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రిక్తహీనతను రిక్తమయొక్క పరిశుద్ధితను పోగొట్టుట
యందు శేరన్నిక గాంచినది. ధర 7-10-0
ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తెనాలిఖర్చు
పులితముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 ఫనసవాడీ, బొంబాయి

ముఖ్య గవనింపు.
1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి
తేది నుండి అన్నిధరలు మార్పబడినవి.
The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, BOMBAY.
ఇప్పటికాలము ననుసరించి విక్రీలి నమ్య
కముగాను, తక్కువ గుణము నిచ్చునట్లును
అయుర్యేక కౌషధములను తయారు చేయు
చున్నాము.
హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్యేక పద్ధత్యధర్మము ఆన్నిటిలో ఇంకాదు
తతకములు జహామతిగా నిచ్చియున్నాము.
వై కనిస విలాసమునకు వ్యాగిసదో
ధరలకట్టి పంపబడును.
బొంబూ వర్తన్యూటికల్
వరుగ్న
అయుర్యేక యావధముల శయవారు
(888) బొంబాయి నెం 12.
ది అంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ట్రేడింగు కంపెనీ,
సోల్ ఏజెంట్లు, కాకినాడ.

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలు

బాల్యము అట్లు పెద్దలకు ఒక విన్నవము
ఈ మాత్రలు బాల్య అనుభవించు కేసులకు అతి ఉప
యోగకరము. మొదడు వృద్ధి పొందును.
వెల బుడ్డి 1-కి 1 రూపాయ మాత్రమే.
మా కౌషధముల వివరముగు బాలితాలకు దయచేసి
వైద్యశాస్త్రి
మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆతంకనిగ్రహ కౌషధాలయము,
(219) 26, బ్రాడే, మదరాసు

నమ్మకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్న
ముల నగలునో ఇతరవస్తువులను
కావను యిచ్చిన పుచ్చుకొని
వైకము ఇవ్వబడును
ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి
గురుసామిశెట్టి కంపెనీ
25, వై నాబజారురోడ్, మదరాసు.
సాదా ఉంగరములు, పువ్వరాగము, సీమకపలాలు
కంపులు, మున్నగువి చేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు,
తయారుచేయబడి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నుంచబడి
యున్నవి. కావలసినవారు ఆర్డరుయిచ్చిన వారి యిచ్చము
చొప్పున వ్రతమాపిగా తయారుచేసి యియ్యబడును.

ముఖ్య గవనింపు.

యోగ్యతాపత్రములు 2942
(2) మొదడు సుపయోగించునట్టివారందరికిని లెనాకన్
సిటీలో నుండు, దుర్గా మెడికల్ హోటారి ఫాస్ఫోరైట్
కౌషధము ఒక పరము వంటిది. నా మొదడు సంబంధమైనట్టి
వ్యాధులన్నియు పూర్తిగా నయమైనవ.
రంగూను } బాబులాల్,
30-6-19 } కాడమాపురం

చ్యవన ప్రాశ్న లేవ్యాము

చరకసంహిత - రసాయనప్రకరణము
చ్యవనప్రాశ్న లేవ్యాము బలము నిచ్చును. కాన,
వ్యాసరోగములలో మహావధము. స్వరభంగమును
బోగొట్టును. వ్యాసరోగములలో ఉండే రోగములను
బోగొట్టి వాటికి బలము గలిగించును. వ్యాధ్యోగమును బో
గొట్టి బలముగలిగించును. వాతరక్తము (అసగా మోకాళ్ళ
మీదను, మోచేతులమీదను పుట్టినవచ్చులు, పొక్కులు)
బోగొట్టును. (చుంగళ)
చ్యవనప్రాశ్న లేవ్యాము మూత్రములనుండి బో
వములను బోగొట్టి, మూత్రమును శుద్ధిపరచును.
చ్యవనప్రాశ్న లేవ్యాము శుక్రములనుండి బోవ
మును బోగొట్టి ధాతువృద్ధి గలిగించును.
చ్యవనప్రాశ్న లేవ్యాముక్షీణించినవారలకు పుష్టి
నిచ్చును. గాయముచేత కృశించినవారలకు బలము గలి
గించును. వృద్ధులయొక్క ముసలితనమును బోగొట్టి సవ
యావనము నిచ్చును. బాల్యము శరీరము పుష్టిని గలి
గించును.
చ్యవనప్రాశ్న లేవ్యాము - రసాయనము.
వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు.
10 కులముల వెల రూ 1.
40 కులముల వెల రూ 8.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి డి. పి. ఎం. డి. సి. యర్ర.
అంధ్ర అయుర్యేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్
19 హాన్స్ రోడ్డు, హంటురోడ్డు మదరాసు.
(8166) కాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.